

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
za Avstro-Ogrsko: K 25.—
celo leto skupaj naprej K 30.—
pol leta 13.—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto naprej K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Inaha vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvaja vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani
na dom dostavljen:
celo leto naprej K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravništvu prejeman:
celo leto naprej K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritrilju levo), telefon št. 34.

Novi boji na volinjski fronti.

NAŠE URADNO POROČILO.
Dunaj, 16. junija. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

Rusko bojišče.
Južno Dnjestra so odbile naše čete sovražno kavalerijo; sicer v tem prostoru le praske.
Zapadno Višnjovčika se nadaljuje juriši ruskih kolon na naše pozicije. V rokah braniteljev sta ostala 2 ruska častnika in 400 mož.
Pri Tarnopolu nobenih posebnih dogodkov.
V Voliniji se razvijajo na celi fronti novi boji.
V odseku Stohod - Stir smo znova odbili več poskusov ga prekoračiti, pri čemer je imel sovražnik, kakor vedno, težke izgube.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.
Berolin, 16. junija. (Kor. urad.)
Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:
Vzhodno bojišče.
Prot fronto armade generala grofa Bothmerja, severno Przewolke, so nadaljevali Rusi svoje napore tudi včeraj. Pri zavrnitvi sovražnika je ostalo nad 400 mož v rokah braniteljev.
Vrhovno armadno vodstvo.

Sinočnji komunikacije naznanja, da so se razvili v Voliniji na celi fronti novi boji. Kakor znano, so tam prodrli Rusi zapadno do Lokačev in se približali Vladimiru Volinjskemu, ki tvori gotovo važno oporišče naših čet. Iz našega uradnega poročila še ni razvideti, ali pomenjajo ti novi boji že začetek naše protiofenzive ali pa gre zaenkrat še za nadaljne ruske napade, katerim se z običajno žilavostjo in hrabrostjo upirajo naše čete. — Ruski poskusi, forsirati odsek Stohod - Stir, so bili tudi v četrtek brezuspešni. Naval ruskih kolon na naš centrum ob Stripi še ni prenehal. Zapadno Višnjovčika jurišajo Rusi v gostih trumah naše pozicije, ki se s krepkimi protisunkni branijo. Pri nekem takim sunku so vjele naše čete nad 400 napadalcev.

RUSKO URADNO POROČILO.

14. junija. Zapadno bojišče. Na celi fronti od ozemlja južno Polesja do romunske meje potiskajo naše čete sovražnika še nadalje nazaj. Tekom včerajšnjega dne smo vjeli 20 častnikov in 6000 mož ter vplenili 6 topov, 10 strojnih pušk in mnogo municijskih voz, tako da znaša celokupno število vjetnikov od začetka operacij 1720 častnikov ter približno 120.000 vojakov, plena pa 130 topov in 260 strojnih pušk. Več sovražnih armadnih jednot se izza bojev od 6. do 11. junija popolnoma razkrajala, kar potrjuje dejstvo, da so čete generala Čerbačeva v razmeroma neznatnem odseku vjele 414 častnikov in 17.000 mož ter vplenile 29 topov, 34 strojnih pušk, 36 municijskih voz in drugega vojnega materiala. Došla poročila javljajo, da je pustil sovražnik mestoma take množine materiala, da se ga v kratkem času ni dalo prešteti. Na enem mestu smo dobili v roke gradiva za 30 vrst vojaške železnice. Ob cesti na Vladimir Volinjski se je sovražnik ljuto upiral. Boji so se razvili zapadno vasi Zaturči (25 km zapadno Lucka) ob cesti med Luckom in Vladimirom Volinjskim. V okolici Zaturčev so naši kozaki sijajno atakirali ter so potolkli neko sovražno eskadrono. Zapadno Dubna so naše čete sovražnika porazile ter prodrle preko vasi Demidovka. Jugozapadno Dubna so zavzele vas Kozin (25 km jugozapadno Dubna, severno Buczacza). V ozemlju na desnem bregu Stripe je delal sovražnik ljute napade. V včerajšnjem boju se nam je posrečilo sovražnika vreči nazaj ter zasedi vsi na zapadnem bregu Stripe v okolici Hojvoronke in Bobulinc (20 kilometrov severno Buczacza). Južno Dnjestra smo zasedli Sniatyn. Boj za mostišče Črnovice se nadaljuje. — Severozapadna fronta. Ob Dvini so Nemci ljuto obstreljevali most pri Ikskilu. Južno Smorgona smo zavrnili sovražnika, ki se je poskušal približati našim jar-

kom. V okolici Baranovičev in dalje proti jugu do ozemlja v Polesju se je vršilo več spopadov z znatnimi sovražnimi silami.

BOJ ZA ČRNOVICE.

Iz Črnovice poročajo 16. t. m.: Od binkoštno nedelje divja ljut boj za bukovinsko glavno mesto Črnovice. Naše čete so v soboto, 10. t. m., opustile svoje severozapadno nad mestom se nahajajoče pozicije ter so se umaknile v neposredno bližino mesta, v dolino reke Prut. Na binkoštno nedeljo zjutraj je objavila policija razglas, ki pravi: »Prebivalstvo se opozarja, da bo mesto danes, v nedeljo, najbrž od sovražne artiljerije obstreljevano.« Prebivalstvo je ta mišljaj razumelo in vse je pričelo bežati. Med tem so že začeli grmeti ruski topovi proti mestu, naši so živano odgovarjali. Od časa do časa je padla granata v kolodvorski okraj ter zažgala. Razburjenje in strah sta bila ogromna. V ponedeljek se je kanonada nadaljevala. Rusi so obstreljevali naše pozicije, pa niso posebno pazili, da bi ne padale njihove granate tudi na samo mesto. Črnovice in okolica so se spremenile v bojišče. Granata je zadela kolodvor ter ga močno poškodovala, šrapnel je ranil v dolenjem mestu tri osebe, neko skladišče lesa je pričelo goreti. Napočila je temna noč. Ulice prazne, razsvetljava ustavljena, oblasti v permanenci, občinski odbor zbran v mestni hiši. Proti polnoči je pričela s severovzhoda strahovita kanonada. S te smeri so hoteli Rusi mesto presenetiti ter je v ponočnem jurišu osvojiti. Pri tem so prestopili romunsko mejo in se zapletli tudi v boj z romunskimi obmejnimi stražami, v katerem je bilo 23 romunskih vojakov ranjenih. Naše čete so sprejele Ruse z uničujočim ognjem, na stotine jih je utonilo v Prutu, nešteti so obležali zadeti od naših šrapnelov in granat. Proti 3. uri zjutraj je boj ponehal — ruski juriš je bil odbit. V torek dopoldne so naši topovi preprečili pripravljen ruski naskok na eno naših mostišč. Popoldne je bil artiljerijski boj nekoliko manj živahen, tem strašnejše pa je divjal po noči. Proti 3. uri zjutraj so Rusi navalili na našo mostno utrdbo Zučka; bilo je kakor da se je odprlo peklo. Toda ruski juriš je bil zamanj; branitelji mostišča so napravili celo protinapad ter v boju moža proti možu potisnili ruske kolone daleč čez Sadagoro na-

zaj. — Boji se nadaljujejo, topovi grmijo neprestano, v neposredni bližini mesta se vršijo naskoki in protinaskoki. — Črnovice so postale seštra Gorice.

Ruska ofenziva je morala predčasno pričeti.

Polkovnik Repinston piše v »Times«: Ruska ofenziva se je morala preje pričeti, kakor je bilo namenovano, ker so Italijani in Francozi izjavljali, da ne morejo več vzdržati pritiska avstrijskih, oziroma nemških armad. Sedaj gre za to, ali se bo ententa svojih starih hib izognila in ali bo res dosegla jednotnost v svojih vojaških operacijah.

Nasprotstva med Brusilovom in rusko generaliteto.

Preko Stockholma poročajo: Brusilova vojna poročila vzbujajo zbog svoje pretiranosti v ruskem glavnem stanu posmeh. Brusilov ima mnogo sovražnikov, ki ga tudi sumničijo, ker ima Nemkinjo za ženo in ker je energično protestiral, ko so hoteli premoženje njegove žene konfiscirati. Brusilov je poslal generalu Kuropatkinu grozljivo pismo, da mora takoj odrediti, da se konfiskacijsko postopanje ustavi.

Angleška municija za Rusijo.

Iz Kodanja poročajo, da spravljajo Angličje že 14 dni obsežne municijske transporte na Rusko. Odpravljajo jih iz malega škotskega pristanišča v Arhangelsku. Navezno gre po štiri ali pet parnikov z municijo, ki jih spremljata dva razdiralca. V Arhangelsk je doslej dospelo 29 municijskih transportov, od koder jo kar hitro mogoče spravijo v Volosko in od tam na bojišče. Tudi Francozi spravljajo bajne nove transporte municije v Vladivostok.

Rusko posojilo v Ameriki.

Berolin, 16. junija. (Kor. urad.) Zastopnik Wolffovega urada v New Yorku javlja brezličnim potom: Od merodajne strani se razglša, da je bančna skupina, kateri pripadata tudi National City Bank in banka I. P. Morgan & Co., odprla Rusiji za tri leta kredita 50.000.000 dolarjev po 6 1/2%, katere obresti je vsako leto in v dolarjih plačati. Obenem bo Rusija v Petrogradu na korist ameriške bančne skupine odprla kredita 150 milijonov rubljev po stalnem preračunalnem kurzu 3 rublji = 1 dolar.

Prvih 14 dni ruske ofenzive.

Ako smatramo veliko artiljerijsko bitko, ki je dne 3. junija divjala na fronti armade generalobersta nadvojvode Jožefa Ferdinanda za pričetek sedanje ruske ofenzive, počete danes 14 dni, odkar se zaganjajo ruske kolone na našo, nad 350 kilometrov dolgo črto. Grof Tisza je v ogrskem državnem zboru odkrito povedal, da so dosegli Rusi s početka znatne uspehe; smel je to tem bolj poudariti, ker je mogel istočasno naznaniti, da se vrše potrebni protikuropi, ki nam jamčijo, da bo ostala ruska ofenziva le epizoda v večfiki borbi za odločitev svetovne vojne.

Ruski uspehi so znatni, toda ti uspehi so lokalni in veliki cilj ruske ofenzive, prebiti našo fronto ter doseči napram avstrijski armadi morda podobne uspehe, kakor so jih izvajale po predretju pri Gorlicah pred dobrim letom avstrijske in nemške čete napram ruski armadi, se nikakor ni posrečil. Le na levem in na desnem krilu naše armade so Rusi našo fronto potisnili nazaj; zlomiti in popolnoma predreti je niso mogli. Skoro povsem brezuspešni pa so bili ruski navalni na naš centrum ob Stripi in tja do Kremenjca. Ta naš centrum se je pod ogromnim ruskim pritiskom sicer nekoliko vdal, kakor se vda jekleno pero, če s silo pritisneš nanj, toda ostal je trden in neprebiten kakor iz jekla.

Najboljši pregled položaja dobimo, ako si predočimo severovzhodno fronto pred začetkom ruske ofenzive in pa fronto, kakršna je bila dne 16. junija.

Koncem maja so tekle naše črte tako - le: Fronta se je pričela ob Prutu na bukovinski meji, je šla tik onkraj naše meje na besarabskih tleh proti severu do Dnjestra, sledila je severnem bregu te reke do izliva Sereta, se oddaljila od Dnjestra v severo - zapadni smeri ter se je reke zopet dotaknila pri Uščičku. Od tam se je polagoma dvigala proti severu paralelno z reko Stripo tako, da so bili kraji Jaslovjec, Buczac, Višnjovčik v našem območju, nato je krenila pri Kozlovu (ki je bil še od Rusov zaseden) lahko proti severo - vzhodu čez Seret na Ikvo (Čebrov, Novi Aleksinjec sta bila tik za rusko črto). Ob Ikvi je šla fronta čez Dubno (v naših rokah) do Mlinova, od tam v severo - vzhodni

LISTEK.

Ob petdesetletnici „Prodane neveste“.

Zorko Prelovec.
(Praga.)

Pred dobrim polstoletjem je začelo na polju češke kulture — novo življenje. O tem priča ustanovitev raznih institucij: »Sokol« je razprostrl svoja ponosna krila. »Hlahol« si zadal nalogo, gojiti zborovo petje, »Narodni Listi« so stopili na branik za pravice svojega naroda . . . Češka operna glasba je bila takrat še v povojih. Poskusi onih skladateljev, ki so hoteli ustvariti opero zgolj na osnovu narodnih pesmi (kakor n. pr. Skroup) imajo le zgodovinski pomen, ker se je prvič skladalo na češko besedilo. Šele tedanjí največji češki klavirni virtuoz, koncertni in glediški dirigent Bedřich Smetana je položil češki operi temeljni kamen s svojimi »Branibori v Čehih«, ki so doživeli prvo izvajanje leta 1866., tako da se to leto imenuje rojstno leto češke opere. In 30. maja istega leta je bila premijera »Prodane neveste«.

najpopularnejše češke opere in ene najpopularnejših oper svetovne literature sploh. Češki narod je praznoval torej 30. maja t. l. petdesetletnico »Prodane neveste«, jubilej katerega se lahko spominjamo tudi Slovenci.

Svoji prvi operi »Branibori v Čehih« je Smetana vzel zgodovinsko snov, gospodarjenje Braniborcev na Češkem. V glasbi si pa ni vzel za vzor Wagnerja — kot prej in pozneje mnogo skladateljev — marveč si je začrtal svojo, samostojno pot. Ne da bi vporabljal narodno pesem kot njegov prednik, je izšel iz dela samega, oziraje se na njegove individualne zahteve. Smetana ni postavil na oter mitov kot Wagner, ampak je vpeljal na pozornico realno življenje. Z uvedbo »glavnega motiva«, ki se v delu nešteto krat ponavlja in služi karakterizaciji posameznih oseb ter češke deklaracije in zatvorjene melodije, je bil položen v »Braniborih« kamen stavbi češke opere. Prva češka opera je dosegla znamenit uspeh, doživela precej repriz, toda je prišla spričo slabega teksta v pozabnost, iz katere so jo rešili pred nedavnim časom.

Vse drugačna usoda pa je bila namenjena drugi Smetanovi operi »Prodane nevesti«. Že sprve-

ga početka je hotel Smetana pravzaprav napisati komično opero, a ne po vzgledu stare komične opere, na podlagi karikature in parodije, marveč moderno glasbeno veseligrigro, čije osebe bi bile vzete iz življenja. Snov, kakršno si je želel, mu je dal pisatelj Karol Sabina. — Kraj dejanja je češka vas. »Janko, ki ga je mačeha spodila s doma, živi pri tujih ljudeh in se zaljubi v Mařenko. Mešetar Kecal pa bi jo rad zasnil bil bebastemu Vašku, Jankovemu popolbratu. Janko jo proda za 300 goldinarjev »sinu Tobčaše Mihe«. Toda kmalu se izkaže, da je Janko Kecal pošteno opeharil, ker je Janko pravtako kot Vašek — sin »Tobčaše Mihe«. To je bilo dejanje za Smetano kot nalašč. Markantno karakterizirane osebe s prirojenim, samoraslim humorjem so mu služile k stvarjenju nove vrste komične opere. »Prodane neveste«. Pravzaprav jo je mislil komponirati kot priložnostno opero enodejanko, ne kot cilj svojih teženj, izraženih v poznejših svojih delih, toda iz ljubezni do skozinsko domače snovi mu je delo raslo pod roko v — dve dejanji. »Prodane neveste« je večna slika češkega kmečkega, ženitovanskega življenja; iz nje odseva narodno življe-

nje, originalno in prosto vseh tujih vplivov. Kot v dejanju, tako tudi v glasbi, ki nosi popolnoma češki značaj. Smetana je dal orkestraciji docela narodne poteze, zlasti z uvedbo godalnega kvinteta, in s tem, da je češkemu narodnemu instrumentu, klarinetu, dal posebno vlogo. Liriški in komični spevi, bogata glasba ritmiške bujnosti, vse se je Smetanu izredno posrečilo in opera je 30. maja 1866 v Prozatimnem gledališču dosegla znamenit uspeh. Kako se je pozneje priljubila češkemu narodu, razvidimo že zgolj iz tega, da je bila samo v Pragi na letošnji slavnostni večer 30. maja po petdesetih letih izvajana po 63-krat. Postala je last naroda od svoje prve do zadnje melodije. Pa še več. Pridobila je češkemu narodu slavno ime v vsem kulturnem svetu. Leta 1892. je prestopila češko mejo in očarala na Dunaju vse poslušalstvo o priliki dunajske mednarodne razstave. Od tam pa je romala po vsem svetu, ljubljena in oboževana. Med drugimi svetovnimi gledališči jo imate kraljeva opera v Berlinu in dvorna opera na Dunaju stalno v repertoirju. A skoro bi si upal reči, da jo nobeno gledališče ne da in ne more tako dati, kot Narodni divadlo v Pragi. Le tu, kjer se je

»Prodane neveste« rodila, kjer je doma, je njeno izvajanje brez primere krasno. Kdor se je divil temu prvovrstnemu izvajanju, originalnim narodnim nošam in izbornim izvedenim plesom, jo nikdar ne pozabi. Po petdesetih letih ni niti eden takt zastarel, niti ena nota osivela: »Prodane neveste« je mlada, polna življenjske sile. Na slavnostni predstavi je pel Krušino Ouřednik, Mařenko Šlechtova, Vaška Štork, Jenika Mařak, Kecal Pollett: pevka in peveci najboljših vrlin. Od začetka zboru, mimo najkrasnejših mest do konca opere je »Prodane neveste« po petdesetih letih očarala občinstvo, da je gledališče od veselja vriskalo ob čestitkah svoji narodni ljubljenci.

Ob priliki tako pomembnega jubileja pa je Narodni divadlo izvajalo v maju tudi vse ostale opere Smetanove: »Dalibor«, »Dve vdovi«, »Poljub«, »Tajnost«, »Črtova stena«, »Libuša«. V vsaki teh oper se kaže skladatelj od druge strani, povsod pa njegov ženjalni duh. Značilno je to, da je Smetana označil preveliko ljubezen in hvalo »Prodani nevesti« kot krivico ostalim njegovim delom. Kritika sicer res trdi, da so poznejše njegove opere večje vrednosti, toda

smeri čez Oljko (v naših rokah) ob Putilovki ter se je obrnila nato proti severu na Kormin (Bereštjani v naših rokah) do izliva reke v Stir (Čartorijsk naš), katerega levemu bregu je sledila do izliva v Pripjet (Rafalovka še ruska). Vzhodno Piska se obrača naša črta proti severo - zapadu na Jasjoldo, kjer se nahajajo že skupne naše in nemške pozicije ter jo zavije pri izlivu Oginskega kanala proti severu.

Ruska ofenziva je to našo fronto znatno vbočila le na dveh točkah: v smeri čez Luck proti Kovlu, oziroma Vladimiru Volinjskem, kjer so Rusi dospeli do Lokačev, kakih 25 kilometrov južno - zapadno Vladimiru Volinjskega in pa v severo - vzhodni Bukovini, kjer so dospeli čez Horodenko in Sniatyn. V centru ob Stripi so Rusi sicer na nekaterih točkah reko prekorali, toda njihovo nadaljno prodiranje je ustavljeno in nahajajo se tu v jako neprijetni situaciji. Na severu, kjer hočejo s forsiranjem odseka Stohod - Stir odstraniti naše levo krilo od zveze z nemško fronto, se jim ta načrt navzlic največjim naporom ni posrečil.

Sploh opažamo zadnje dni, da je postala ruska ofenziva nekam okorna, počasnejša in zdi se, kakor da bi se začela polagoma ustavljati. Goto je, da je niti z daleka ni primerjati z ofenzivo avstrijsko - nemških armad začetkom meseca maja lanskega leta. Na enem samem primeru je to jasno razvidno. V prvih 14. dneh naše lanske ofenzive smo prodrlji v težavnem goratem terenu, kjer so mogli Rusi izbrati takorekoc vsako ped zemlje za svoj odpor, od Gorlic do Przemysla, t. i. 120 kilometrov; v prvih 14. dneh svoje sedanje ofenzive so prišli Rusi le na ozki fronti precej daleč, namreč od Oljke čez Luck do Lokačev. V tem ozemlju se naše čete niso mogle posluževati skoro nobenih naravnih oporišč, čim so se enkrat umaknili iz svojih pozicij in vendar so Rusi prodrlji le za približno 90 km daleč. Ta razlika govori dovolj jasno.

Ruska ofenziva si v prvih 14. dneh vsekakor ni mogla izvojevati nikakega odločilnega uspeha.

Latisana. Portogruaro šteje 10.000 prebivalcev, je križišče važne obrežne železniške črte Benetke - Latisana in Treviso. Dalje pri Tržiču. Na kolodvoru je padlo več bomb.

Preprečena italijanska generalna ofenziva.

»Kölnische Zeitung« poroča z italijanskega bojišča: Sedaj je doganano, da je nameravalo italijansko armadno vodstvo veliko ofenzivo, katero pa je preprečil naš pohod na južnem Tirolskem. Ravno so bili Italijani uredili svoje priprave, da začno z ofenzivo na vsej fronti, ko smo udarili in pognali sovražnika v defenzivo.

Italija mora iskati svojo zmago in svojo slavo na morju.

O Boselliju, »bodočem možu«, poroča »L' Italia«, da je imel zadnje dni spominski govor za umrlega admirala Bettolo, ob kateri priliki je izrekel svoje občudovanje vojakom, ki se bojujejo v Alpah, poudarjal pa, da si mora Italija poiskati zmago in bodočo slavo predvsem na morju.

Italijanska ministrska kriza.

Novi italijanski kabinet.

Lugano, 16. junija. (Kor. urad.) Ker se niso zadovoljili v Parizu in Londonu, kakor se kaže, s samo ponudbo Sonnino, naj obdrži zunanje ministrstvo, in ker je Boselli ustregel Sonninovim željam glede oseb, katerih noče v kabinetu in se je odrekel ustanovitvi parlamentarne kontrole ali sodelovanja pri istega političnih sklepah in dejanjih, ostane Sonnino za sedaj še zunanji minister. Glavni gotovi člani novega kabineta so torej: Boselli, Bissolatti, Sonnino in Orlando. Verjetno je, da Carcano ostane še zakladni minister, dočim bo sedaj na pariški gospodarski konferenci se mučedi finančni minister Daneo našmeščen, in sicer najbrže po reformnem socialistu Bonomiju, ki je pred nekaj tedni javno nastopil proti gospodarskim vojnjam. Za Bissolattija se ustanovi poseben urad, ki naj olajša odnose med bojujočo se armado in ministrstvom. On bo imel naslov: vojni generalni inšpektor. To Bissolattijevo mesto in njegov naslov napravljata pri intervencionističnih revolucionarjih izborni vtisk. Sicer se vidi, da je oddaja ministrskih mest izvedena v toliko, da bo sestava kabineta mogoče že danes zaključena in da bo Boselliju oficijelno poverjena rekonstrukcija kabineta.

Listi izvajajo, da pomeni to, da ostane Sonnino v novem kabinetu, poostreje vojne tendence ministrstva in in intervencionistični listi se že hvaležijo, da so dosegli triumf svojega prizadevanja. Pravijo, da glasovanje 10. t. m. proti Salandrovemu kabinetu je seveda zadelo tudi Sonnina, zlasti radi njegovega načina, izolirati se od parlamenta in naroda, in se smatrati za absolutnega in tihega čuvaja svojega ministrstva. Ali pričakuje se, da odkar se je odločil, da ostane na svojem mestu, izpremeni svoje metode. »Italia« pravi, da ostane Sonnino zunanji minister na željo kralja, pri katerem so bili poslaniki entente dvakrat v avdijenci. — Socialisti so se izrekli na najostrejši način proti zopetnemu vstopu Sonnina v kabinet, in sicer so podprli svoj sklep s potrebo, da se napravi pot miru.

Preko Lugana se poroča, da je zahteval Sonnino, da ostane zunanji minister: 1. da Salandra ne sme biti v novem kabinetu; 2. noben Giolittijanec ne sme vstopiti v novi kabinet; 3. ne sme se ustanoviti parlamentarna kontrolna komisija za zunanjo politiko. Glede prvih točk je Boselli takoj ustregel Sonnino, pri tretji točki pa sta oba popustila, ni pa še doseženo popolno sporazumljenje. Zato se Sonnino še ni prav odločil in je še mogoče, da bi postal zunanji minister marchese Carlotti, ki se mudi sedaj v Petrogradu. Katoliški poslanec Meda bi težko vstopil v ministrstvo, ker je Vatikan v oficijelni noti naznanil, da katoliški poslanci, ki bi vstopili v kabinet, bi morali zastopati le same sebe.

Preko Lugana se poroča dalje, da morda vendar prevzame zunanje ministrstvo Bissolatti. Neko poročilo trdi, da se je Boselli odrekel sestavi novega kabineta. Z druge strani pa se odločno zatrjuje, da so štirje naj-

važnejši resorti oddani Boselliju, Sonnino, Bissolattiju in Orlandi in lista novih ministrov bo do jutri proglašena. Zviša se število ministrov za štiri; napravijo se trije novi resorti: za promet, municijo in surovine; baje se razdeli tudi preobsežno ministrstvo za poljedelstvo, industrijo in trgovino. Minister za irredento Barzilai ne bo več član ministrstva.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Kakor se poroča iz Lugana, so bile pri avstrijskem letalskem napadu na Benetke močno poškodovane kolodvorske naprave, ranjenih je nad 25 oseb. — Uradni list razglša, da se more postaviti kavaleriste na mesto artiljerijskih stotnikov pri težkih topovih za bombardiranje; potem se dajo dopusti poveljnikom pri 150 poljskih topovih. Kavalerijski nadporočniki, ki so opravljali 4 mesece artiljerijsko službo, se morejo uporabiti pri poljski artiljeriji.

Italijanski napadi ob Soči odbiti.

USPEHI NAŠIH ČET V OZEMLJU ORTLERJA. ARTILJERIJSKI BOJ PRI ASIAGU.

Dunaj, 16. junija. (Kor. urad.) Uradno razglšajo:

Italijansko bojišče.

Boji ob južnem delu Doberdobske visoke planote so se končali z zavrnitvijo sovražnih napadov. Takisto so se ponesečili obnovljeni sunki Italijanov proti posameznim našim pozicijam v Dolomitih.

Na visoki planoti pri Asiagu se vrše živahni artiljerijski boji.

V ozemlju Ortlerja so osvojile naše čete vrh Tukett in zadnji vrh gore Madatsch.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NAŠI HIDROPLANI SO BOMBARDIRALI ITALIJANSKA OPORIŠČA.

Dunaj, 16. junija. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Dogodki na morju.

Ena flotilja hidroplanov je v noči od 15. na 16. junij uspešno bombardirala železniške naprave v Portogruaru in Latisani ter železniško progo Portogruaro - Latisana, druga flotilja kolodvor in vojaške naprave v Motta di Livenza, tretja pa sovrážne pozicije pri Tržiču, St. Canzianu, Pierisu in Bistrinji; kolodvor in pozicije so bile večkrat natančno zadete. Opažati je bilo silne požare. Vsa letala so se navzlic ljutemu obstreljevanju vrnila nepoškodovana.

Brodovno poveljstvo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

14. junija. Na fronti Posine je izvršil sovražnik zvečer dne 12. junija po ljuti artiljerijski pripravi napade v smeri na Forni Alti, Campiglia, Monte Ciove in Monte Brazone, bil pa je povsod zavrnjen s težkimi izgubami. Včeraj se je omejil sovražnik na to, da je obstreljeval s številnimi baterijami vseh kalibrov naše

pozicije na vsej fronti od Adiče do Brente in zlasti v odseku Monte Nevogno. Naše čete so se ljutemu sovražnemu ognju trdno upirale in so zavrnile infanterijske oddelke, ki so poskušali prodirati. V gorenji dolini Boite so se izjalovili popolnoma protinapadi, ki so hoteli uničiti naše severno Podestagna dosežene uspehe. V gorenji Beli in Jezerski dolini male, za nas ugodne praske. Ob Soči nikakih pomembnih dogodkov.

Dunaj, 16. junija. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Italijansko uradno dnevno poročilo od 14. junija vsebuje trditve, da so se izjalovili naši protinapadi, ki so dozdevno merili na to, da uničijo uspehe Italijanov, dosežene severno Peutelsteina. Proti tem italijanskim poročilom se mora ugotoviti, da so Italijani 10 dni zamaž poskušali, napasti našo pozicijo v dolini Boite in severno Peutelsteina. Številni italijanski polki so bili poslani v boj in zavrnjeni. Z naše strani, severno Peutelsteina, ni bilo nikdar protinapadov, nego samo na Crodell' Ancona, kjer so bili sovražniki vdrlji na enem mestu mimogrede. Naše pozicije so prej ko slej neizpremenjene v naših rokah. Niti pozicij poljskih straž, severno Peutelsteina, si ni mogel sovražnik osvojiti.

Italijansko bojišče.

Poročila z italijanskega bojišča beležijo zopet dva lepa uspeha, in sicer na mestu včeraj naznanjenih ljutih bojev poleg Stilserskega sedla (3902 m) so zavojevali naši vrh v (2758 m). Tu v ozemlju Ortlerja ozadju Madača (3432 m), čez katerega gre državna meja, blizu vrha Kristala in sosednji vrh Tukett. Količ naporov so stali ti uspehi, se da presoditi iz višinskih števil. — Trud Italijanov, da bi prodirali na svojem desnem krilu pri Doberdobski planoti, kakor v središčni fronte poleg Dolomitov, je bil brezuspešen. Njihovi sunki so bili povsod odbiti. Na visoki planoti Sette Comuni se omejuje boj na ljuto artiljerijsko streljanje. — Naše brodogovorno poročila o novih uspehih naših hidroplanov, zlasti nad progo Portogruaro-

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.

(Dalje.)

4. junija.

Brez dvoma, glavni posel rdečega razreda so prijateljevali z velikimi. Slišala sem reči: ljubezen. Srednje ljubijo veliko. Ta in ta — tako govore srednje — ima krasne oči, nežni in mehki taint kakor satin, zlate lase... Od prijateljice prejmeš konec pasu, sveto podobico, šopek las...

Vse to je v zvezi s svetimi stvarmi. Videla sem pismo svoje tovarišice, namenjeno eni belih. Zahvaljevala se je za pošiljatev traku in obljubila, da prejme naslednji dan obhajilo v njen namen.

Jaz, za svojo osebo, se moram tem otročarijam, kakor jih nazivlje madame Augustine, smejati... Moje nove prijateljice so radi tega nekam začudene... Posebno ena, moja najljubša (ime ji je Dorian), mi neprestano govori o teh stvarih. Njena srčna prijateljica je najlepša izmed belopisanih. Ko sem ji odkrito priznala svojo nevednost in svoje presenečenje nad vsemi temi stvar-

mi, mi je pojasnila to in ono, potem pa me vprašala:

— Ti torej nikogar ne ljubiš?

Ali nimaš nič srca?

— Mislim da, sem ji odgovorila smeje. Od srca ljubim svojega očeta in staro Dina.

Zacepetala je z nogo, kakor če se ti ne posreči razjasniti učencem kake stvari.

— To ni eno in isto. Tudi jaz ljubim svojega očeta in svoje brate. Samo, da me to nič ne vznemirja. Nisem v skrbeh radi njih, razun če obole; dočim imam, kar se tiče Jeanne (to je ime njene prijateljice), vedno pred očmi njeno podobo in njen obraz in, če le trenotek mislim na kako drugo stvar, že se me zopet polasti misel na njo...

Končno imajo moje prijateljice morda prav in krivda je morda na meni, ki nisem ustvarjena kakor druge.

Ali res nimam srca?...

Isti dan zvečer.

V učilnici smo molile De profundis za očeta ene izmed belih (to je najvišji in zadnji letnik). Sirota, uboga Louisa de Morland, je zvedela svojo nesrečo nenadoma, sredi odmora. Ali ni to grozno? Še isti večer se je odpeljala v Locvenen k svojim srodnikom.

Odbiti francoski napadi ob Masi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 16. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Levo od Mase so napadli Francozi z močnimi silami južno pobočje Mort Homme. Potem, ko se jim je posrečilo, pridobiti prehodno nekaj terena, so bili s kratkim protisunkom zopet nazaj vrženi. Vjeli smo pri tem 8 častnikov in 238 mož ter vplenili več strojnih pušk. Ponovitev sovrážnega napada pozno zvečer in podjetja proti sosednim nemškim četam na obeh straneh, so bili povsem brezuspešni. Sovražnik je imel težke krvave izgube.

Desno od Mase se je bojevanje, izvzemši manjše, za nas uspešne infanterijske boje ob globeli pri Thiamontu, omejilo na močno streljanje artiljerije.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

15. junija ob 11. ponoči. Na levem bregu Mase so naše čete po artiljerijskih pripravah z jurišnimi napadi zavojevale en nemški strelski jarek na južnih obronkih Mort Homme. V naših rokah je ostalo 130 vjetnikov, med njimi trije oficirji. Blizu Chatancourta in ob viavi 304 močno artiljerijsko delovanje. Na desnem bregu Mase je sovražnik hudo obstreljeval odseke od Thiamonta in Souvillea. Na drugih frontah časoma artiljerijski ogenj.

Angleži na Francoskem.

»Baseler Nachrichten« javljajo: Kakor poroča »Daily Express«, je zadnji teden 80 do 90 parnikov vozilo vojaštvo z Angleškega na Francosko.

Anamite na Francoskem.

»Kölnische Zeitung« javlja, da je pred kratkim prišlo 3000 anamitskih vojakov skozi Pariz, namenjenih za francosko fronto. To je nov dokaz, da so domače francoske rezerve izčrpane. Poslanec Outres, zastopnik kolinkinski, se je pred kratkim pritožil v »Echo de Paris«, da kolonijalne oblasti na škandaloz-

zen način silijo Anamite v vojaško službo.

Letalska nesreča.

Berna, 16. junija. (Kor. urad.) Glasom iz Francije došlih vesti, sta trčili dve vojaški letali v zraku pri Luxenilu. Obe letali sta popolnoma uničeni; štirje letalci so mrtvi.

Francoska zbornica.

Pariz, 16. junija. (Koresp. urad.) Zbornica je s 412 proti 138 glasom sklenila, da bo imela tajno sejo. Javna seja je bila ob pol 3. popoldne prekinjena, da so izpraznili tribune.

Berna, 16. junija. (Kor. urad.) Za tajno sejo zbornice so bile odredene najstrožje odredbe, da se zavaruje tajnost vseh dogodkov. Ograja palače Bourbon je zaprta. Žurnalisti ne smejo stopiti na hodnike, nego morajo ostati v popolnoma izolirani morajo. Popolnoma jim prestop ni prepovedan, ker bi tajna seja lahko vsak hip zopet postala javna.

Berna, 16. junija. (Kor. urad.) Vsak minister lahko določi dva sotruidnika, ki se mudita v posebni sobi in s katerima lahko telefonično občeje. Stenografski zapisnik pride zapečaten v arhiv. Vloženih je devet interpelacij, ki se vse tičejo Verduna, med njimi ena poslanca Faureja glede vzrokov nezadostne obrambe Verduna in glede storjenih korakov proti osebam, za to odgovornim.

Pariz, 16. junija. (Koresp. urad.) Zbornica tajna seja je bila pozno popoldne odgodena na soboto.

Vojna v kolonijah.

London, 15. junija. (Reuter.) Vojni urad razglša, da je po poročilu generala Smutsa severna kolona dosegla Makujuni in je Wilhelmstal zdaj v angleških rokah. V Tangi ni sovražnika.

Boji na morju.

Ymuiden, 16. maja. (Kor. urad.) Norveška parnika »Orkedal« in »Bure« sta bila 9. t. m. med Doggerbankom in Teršelinbankom potopljena, bodisi vsled mine ali vsled torpeda. Pred eksplozijo je posadka parnika »Orkedal« videla angleški podmorski čoln št. 6. Nekaj časa po eksploziji je bilo zopet videti ta podmorski čoln.

ljudstvo glasuje za »Prodano nevesto« in inozemska kritika soglašja z njim. Čustev, ki so me navdajala ob pohajanju Smetanovega cikla, ob uživanju prekrasnih mojstrskih del, ni mogoče popisati. Vse opere je osebnodirigiral Smetanov dirigent, šef opere Nar. divadla, komponist znane opere »Psoglavci«. Karol Kovarovic, najznejalnejši češki dirigent. Mnogoštevilni orkester in zbor sta poleg že omenjenih in drugih solistov izvrševala svojo nalogo odlično in časti vredno svojega kulturnega zavoda. V vsakem oziru vzorna izvedba je pričala o globokem spoštovanju in vdani hvaležnosti, ki jo goji češki narod in posebej češka umetnost do nesmrtnega svojega mojstra Smetane. Gledališče je bilo pri vseh predstavah popolnoma razprodano: prišel je bogatin in tudi — čeravno v težkih časih — revež, da se pokloni Smetanovemu ženju.

Slovinci se spominjamo petdesetletnice »Prodane neveste« le v duhu in upanju, da, ko nastanejo zopet redne razmere, izginje iz našega hrama Talijske Scherlockholmesove povesti in se v njem srečamo zopet z umetnostjo, morda ne v poslednji vrsti z našo ljubo znanko iz nekdanjih lepih gledaliških sezon — s »Prodano nevesto«!

ma. Torej, nikakor nisem imela ob tej misli občutka, da mi počti srcé. Še vedno se papana bojim, dasi je že tako dolgo dober z menoj. O, rekla sem si, da sem nevhvaležna in da nimam srca.

Nato sem se ozrla in opazovala Louiso. Klečala je oprta s komolci na klop, roke pa je imela sklenjene. Debele solze so ji kapale iz oči. Nikdar se mi ni zdela tako lepa...

Kako čudno! Dovolj, da sem videla Louiso jokati, že sem začutila, kako se me polasča nemir, ki prej nikdar ni hotel nastopiti. Razjokala sem se tudi jaz. Okoli mene je nastal šepet. Vpraševali so me, dali sem bolna. Odvrnila sem, da ne in zadrževala solze.

In zdaj, ko to pišem, bi se tudi najrajši jokala.

15. junija.

Louisa se ne more utolažiti. Zdi se mi, da bi ji, če bi bile prijateljice, mogla reči pametno besedo. Toda ne upam se je nagovoriti. Osemnajst let ima, jaz pa šestnajst. V primeri z njo spadam še med male.

Molila sem za njenega očeta. Čemu? Dobro vem, da moja molitev nič ne zaleže. Preveč mrzla sem in premalo pobožna...

To je res žalostno.

7. junija.

Vsaka stvar ima svojo slabo stran.

Zdaj, ko sem v drugem oddelku sredi starejših tovarišic, čutim, da se nekako težko vdajam njihovim navadam, ki so mi popolnoma tuje. Odkar sem zapustila rdeči razred, nič več ne plešemo v krogu, ne igramo več slepih miši in manc... Večinoma se samo sprehajamo in pogovarjamo. O čem? O koncu študij, ki je še daleč, o dnevu, ko zapustimo samostan, o preteklih počitnicah. Včasih pa o predmetu, na katerega dozdaž še nisem mislila: o možitvi.

...Nekatere izmed velikih so zares prav lepe. Tako lepa bi rada bila. Bila bi večno vesela. Toda grda sem. Preveč črne oči imam. Tudi nimam na lících nobene barve. In slednjič, pogosto so mi že porekali, da imam zelo čudne oči.

Oči nore deklice, pravi naš spovednik, abbé Jacques.

13. junija.

Louisa de Morland se je vrnila. Bila je danes zjutraj pri maši. Skušala sem si predstavljati svoj duševni stan, če bi me zadela enaka nesreča kakor njo... Greh je govoriti take stvari; toda, naj se spovem svojemu dnevniku, ki ga bom čitala sa-

Kodanj, 16. junija. (Kor. urad.)
»Ekstrabladet« pišejo iz Malmö: Blizu švedskega obrežja pri Istadu je bil hud, deset ur trajajoč boj, med nekimi podmorskimi čolnomi in nekimi letalom. Katerih držav sta bila nasprotnika, se ni dalo spoznati. Poškodovana sta bila oba bojovnika.

Nemško - ruski pomorski boj.

»Stockholms Tidningen« javlja, da je bil dne 15. junija med polnočjo in 1. uro zjutraj zunaj Hävringa nemško - ruski pomorski boj, ki je trajal tričetrt ure. O izidu doslej še ni poročil. Prejšnji dan zvečer se je tam peljalo v Baltičsko morje šest ladij in sodi se, da so bile te pozneje zapletene v boj. V Nyköping je pripeljala nemška ladja pet ranjencev. O polnoči je pasiralo Dalarö osem nemških ladij, ki so imele boj že za seboj. Rusko brodovje je šlo šest velikih torpedolovcev.

»Aftontidningen« poroča, da se je v Hävringu slišalo kakih 200 strel. Nemška ladja, ki je pripeljala 5 ranjencev v Nyköping, se zove »Joh. Wester«. Nemško trgovsko brodovje, ki so je v sredo napadle ruske ladje, je šlo 14 ladij, spremljalo je je armirana trgovska ladja in šest do osem drugih ladij. Dve ladiji sta prehiteli druge in se rešili v švedsko vodovje. Če se je drugim ladjam tudi posrečilo uteči, ni znano; zanesljivo sta prišli v Arkö dve. O drugih ladjah se nič ne sliši. Armirane ladje so se najbrž tudi rešile, ker se jih je videlo danes s švedskega obrežja. Ladje so bile otovorjene z rudo in z lesom. Eden ranjenih nemških matrozov je povedal: Trgovske ladje so bile ravno južno Hävringa, ko so jih napadli ruski torpedolovci. Ti so hitro odšli, ko so nemške ladje začele streljati nanje. En torpedolovec je bil polno zadet; matroz je videl, da je izstrelil podri mnogo Rusov. V Nyköping pripeljani nemški matrozi so jako težko ranjeni.

Afera »Tubantije«.

Nemška vlada je sedaj sporočila nizozemski vladi definitivni rezultat svoje preiskave glede torpediranja »Tubantije«. Nemška vlada je dognala, da je bil dotični torpedo res nemškega izvora, da pa je bil izstreljen pred potopitvijo »Tubantije« in sicer brezuspešno. Moral je torej plavati po morju in »Tubantija« je zadel nanj po naključju. Nemčije ne zadenev sled tega nobena krivda. Nizozemski listi poudarjajo, da je napravila ta izjava mučen vtis, zlasti ker Nemčija ni privolila, da bi bilo celo zadevo preiskala posebna mednarodna komisija. Če bi bila »Tubantija« ameriška ladja, bi bila Nemčija gotovo drugače postopala. Ako je povzročil nesrečo res že izstreljen, plavalč torpeda, potem je vporaba takih torpedov v nasprotju z določbami haške konference. — Nizozemska vlada bo objavila v celi zadevi posebno »oranžno knjigo«.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. junija. (Kor. urad.)
Uradno se razglasa:

Jugovzhodno bojišče.
Nobenih posebnih dogodkov.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Berolin, 16. junija. (Kor. urad.)
Voličev urad poroča:

Veliki glavni stan:
Balkansko bojišče.
Položaj je neizpremenjen.
Rhovno armadno vodstvo.

18. junija.

... Neumna sem, zares, in same sebe ne razumem več. Včeraj zvečer se Louisa prvič, kar se je vrnila, ob zadnjem dnevnem odmoru ni več vsedla sama na klop. Tovarišica iz istega razreda jo je spremljala. To bi me moralo veseliti, ker me je njeno žalovanje in samotarenje bolelo. A glej, zbežala sem pod lipe na malem dvorišču, kjer je zgodaj tema, in čisto sama sem jokala.

... Prihajajoča od spovedi, sem srečala Louiso, ki je bila na poti k spovedniku. Kako lepa je! Da sem samo napol tako lepa, srečna bi bila. Ko sem se vrnila v učilnico, sem kakor navadno, odprla svojo »Hoj za Kristusom«. Naletela sem na IX. poglavje III. knjige: O čudovitih sili nebeške ljubezni... Toda med čitanjem me je neprestano preganjala misel na Louiso. Nehote je nastala v meni misel: da bi vse žrtve, o katerih govori pobožna knjiga, z lahkoto doprinešla za njo... Moj Bog, odpusti mi, da te tako slabo ljubim in da, da postanem resna in pametna, kakor pravi madame Augustine. (Dalje prihodnja.)

Položaj na Grškem.

Še ena demarša entente v Atenah?

Francoski listi poročajo iz Aten: Grška vlada je sklenila splošno demobilizacijo vsled ostre demarše ententnih poslanikov. Ker pa demobilizacija ni bila tako izvršena, bodo storili zastopniki četverozveze nove korake. Zahtevali bodo razpust parlamenta. »Matin« pravi: Entente mora izsiliti padec Skuludisove vlade.

Blokada Grške omiljena.

Londonski listi poročajo: Ker je odrejena demobilizacija grške armade, je ententa strogo blokado Grške omilila ter pripušča zopet uvoz živil v omenjeni smeri. Solunske grške oblasti še niso dobile demobilizacijskega ukaza.

Težavni položaj Skuludisovega kabineta.

»Matin« poroča, da je položaj Skuludisovega kabineta skrajno težaven. Vlada bo le še počakala, da votira zbornica najete posojila pri Narodni banki ter bo nato odstopila.

Atentat na kralja Konstantina?

»Agence Radio« si da iz Aten poročati, da je v ponedeljek pri neki slavnosti neznan individvij ogrožal kralja Konstantina z revolverjem. Moža so aretirali.

Ententa se hoče polastiti grškega brodovja.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča: Francoska admiraliteta je dirigirala 30 velikih grških parnikov iz Milosa v Bizerto. S tem je dosedaj odtegnjenih grški mornarici pol milijona ton. Ententa hoče na ta način pomnožiti svojo transportno flotilo in ni izključeno, da namerava Grke naravnost strahovito okraštiti.

KRITIČEN POLOŽAJ ROMUNIJE.

»Berliner Tagblatt« poroča iz Bukarešte: »Dreptaten« je iz informiranih krogov izvedela, da je položaj Romunije znova dospel v kritičen štadij, ker poskuša ententa z vsemi sredstvi, da zopet dobi že izgnan vpliv na romunsko politiko. Ententa je pred par dnevi romunsko vlado pozvala, da naj se izjavi o svojih političnih načrtih.

Romunski socijalisti proti intervenciji Romunije.

Bukarešta, 16. junija. (Kor. ur.) Včeraj se je vršilo zborovanje socialnih demokratov, na katerem se je z ozirom na incident v Moldavi sklenilo, se z vsemi močmi boriti proti vstopu Romunije v vojno.

Incident pri Marmornici.

Iz Bukarešte poročajo: Romunska vlada je imenovala posebno komisijo, ki naj preišče incident pri Marmornici ter ugotovi tudi povzročeno škodo. Carinsko poslopje v Marmornici je razdejano.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

15. junija. Glavni stan poroča: Fronta ob Iraku. Angleži so poskušali, izkrcati se na severnem Evfratovem bregu, med Korno in Nasrijem, umaknili pa so se po šesturnem boju v neredu in pustili 160 mrtvih. Na drugih frontnih delih je vladal mir. V treh dnevih spopadih z ruskimi oddelki, ki so se bili pojavili v enem delu perzijskega obmejnega ozemlja, severno Sulejmanije, je bil sovražnik v smeri na Bano v Perziji vržen nazaj. V teh bojih smo vzeli sovražniku en top, eno strojno puško in veliko množino municije, kakor tudi opremljenih predmetov. — Kavkaška fronta. Položaj je bil včeraj neizpremenjen. V nekaterih odsekih od časa do časa artillerijski ogenj. Na levem krilu smo vzeli Rusom tekom bojev med prednjimi stražami še dve strojni puški. Z drugih front ni došlo nikako pomembno poročilo.

Napad na Smirno.

Carigrad, 15. junija. (Kor. ur.) Po poročilu listov iz Smirne so bile pri napadu letalcev na Smirno dne 11. t. m. ubite ene Grkinja in dve Armenki. 24 oseb, med njimi nekaj otrok najnežnejše starosti, je bilo poškodovanih, 10 oseb lahko ranjenih. Dve poškodovani osebi sta med tem umrli. Eno veliko poslopje in 12 hiš je bilo popolnoma uničenih, več jih je pa bilo poškodovanih, med drugimi armenska dekliška šola. Pogled na napadeni del mesta je strašen. Listi ogorčeno obsojajo ta napad na obljuden mestni del.

Pristopajte kot člani k »Rdečemu križu«!

Razne politične vesti.

— **Državni proračun za leto 1916—1917.** »Narodni Listy« javljajo z Dunaja, da se bavi vlada s sestavo državnega proračuna za finančno leto od 1. julija 1916 do 30. junija 1917. Vlada hoče proračun z vsemi posamičnostmi objaviti. Pri tem je v prvi vrsti misliti, kako pokriti obresti vojnih posojil.

— **Prazne kombinacije.** Berolin, 14. junija. V zapadnošvicarskih listih je na podlagi baže iz Haaga došlega poročila, izrečena trditev, da je potovanje nemškega državnega kancelerja v južno Nemčijo, imelo namen, razpravljati z južnonemškimi vlada-mi o odstopu Alzacije - Lotaringije Franciji kot podlagi bodočih mirov-nih pogajanj. Ta vest je od konca do kraja neutemeljena.

— **Švica in mir.** V švicarskem zveznem svetu je podal načelnik političnega oddelka švicarske vlade daljšo izjavo o morebitnih mirov-nih posredovanjih. Rekel je, da je švicarska vlada že dlje časa v stalnem stiku z drugimi nevtralnimi vlada-mi, da pa o tem ne more dati nikakih po-jasnil. S stališča mednarodnega prava se mirovno posredovanje ne more smatrati za neprijazen korak. V sedanjem trenutku pa se je bati, da bi se to zgodilo na eni strani vojsku-jočih se skupin. Trenotek krize, trenotek največjega vojaškega napora, ki je zdaj nastal, ni primeren za mi-rovno posredovanje. Vlada mora trezno prevdariti, kdaj bo čas za po-sredovanje in nikakih pozivi je od te-ga ne morejo odmakniti. Zvezni svet more le zagotavljati, da bo slej ka-kor prej z največjo pozornostjo sle-dil razvoj dogodkov in se bo kot prvi čutil srečnega, če bo mogel po-magati, da se kmalu doseže trajen mir. Upati je, da na več daleč čas, ko bo mogel zvezni svet nastopiti ne samo s tolažbami, nego s stvarni-mi naznanili.

— **Boj za predsedništvo Zedinjenih držav.** Kandidat republikanske stranke za predsedniško mesto Hughes, je zadel ob močan odpor pri demokratih. Listi demokratične stranke ga dolže, da je prijatelj Nemcev in da kaže njegova kandidatura, da dirigirajo ameriško politiko v — Potsdamu. Morda hočejo demokrat-je s tem le izzviti Hughesa, da bi se oglašil in prišel v nasprotje z nemškimi volilci. — Volilni program demokratične stranke priporoča izvo-litev Wilsona, češ, pridobil si je pravi-co, da postane zopet predsednik, ker je mnogo storil za povzdigo bla-gostanja in je ohranil mir. Republi-kanski listi ugovarjajo, da je blago-stanje nastalo vsled naročil za ev-ropsko vojno, mir pa je Ameriki ohranil, ker je Nemčija sploh pri-pravljena sprejeti mirovne pogoje.

Hrvatski sabor.

V četrtek, 15. t. m., se je sešel vnovič hrvatski sabor. V prvi vrsti, da dovoli proračunski provizorij in podaljša finančno nagodbo med Hrvatsko in Ogrsko.

Proti predsednikovemu predlo-gu, naj se koj 16. t. m. začne razpra-va o proračunskem provizoriju, se je najprej oglašil poslanec Peršić (Starčevićeva stranka), češ, da niso še zbrani ter informirani vsi poslanc-i in da kaže čakati na razpravo reg-nikolarne deputacije v Budimpešti, kjer bo podana morda nova orijenta-cija. — Tudi poslanec Radić (kinečka stranka) se je izrekel za to, naj se počaka z razpravo, zlasti ker je proračun odvisen od nagodbe in je treba najprej to razmerje ugotovi-ti. Proračun je sin, nagodba je mati, zato ne gre razpravljati o proračunu pred nagodbo. Pri proračunu je treba vzeti v pretres tudi politične stvari in ne gre, da bi se o njem samo go-svalo. Tudi je dolžnost poslan-cev, da varujejo pravice sabora in da izrečejo vse želje Hrvatov. — Tudi poslanec dr. Prebeg (čista stranka prava) se je izrekel proti razpravi. — Poslanec Zagorac (divjak) je dejal, da napravlja forsir-anje takih predlog slab vtis na jav-nost. Manjšina bo storila vse, da se razprava ne zavleče in opravičnik omogoča zagotovitev, da bo predlo-ga pravočasno rešena. Nagodba bi morala priti na razpravo pred proračunom, a v Budimpešti tega nečejo, v Budimpešti hočejo, naj se Hrvatje najprej izrečejo za finančno nagodbo z Ogrsko, da bi jih potem mog-li izigrati proti Avstriji.

Predsednik je pojasnil, da bo v ponedeljek in v torek v Budimpešti seja regnikolarne deputacije in zato ne more biti seja sabora. O proračunu se naj razpravlja 16. t. m. (Klici: Vi ste glasovalni stroj! Budimpešta vam ukazuje!)

Večina je sprejela predsednikov predlog. (Poslanec Prebeg:

Lepo, ban glasuje z Wilderjem! — Poslanec Wilder: Vsekako raje kakor s Prebegom, ki se je ponujal socijalistom.)

Predsedstvo je po naročilu sa-bora poslalo cesarju in kralju brz-ojavno vdanostni izraz in pozdravne brzojavke nadvojvodi Karolu Fran-cu Jožefu, nadvojvodi Frideriku in nadvojvodi Evgenu. Poslanec dr. Mi-le Starčević je odložil svoj man-dat za regnikolarno deputacijo.

Poslanec Prebeg in tovariši so predlagali, naj se razveljavi sklep, s katerim so bili izključeni poslanci: dr. Ivo Frank, dr. Aleksander Hor-vat in Ivan Zalutka. Predlagatelj je opozarjal, da za 30 sej izključeni poslanci že dve leti niso mogli priti v sabor, za 90 sej izključeni pa se sploh do konca saborske prijede ne bodo mogli udeležiti saborskih sej. — Poslanec Wilder je nasproti temu predlogu konstatiral, da izključe-ni poslanci niso ne enkrat pokazali, da žele popraviti večini storjene krivice in da so s svojim takratnim nastopom hoteli onemogočiti mani-festacijo hrvatskega sabora in pred-staviti narod kot nelojalen in večino kot začetnike sarajevske zločina.

Predlog dr. Prebega je bil s 35 proti 15 glasovom odklonjen.

Srečke avstrijskega »Rdečega križa«.

Naznanili smo že, da je dobila avstrijska družba Rdečega križa ce-sarjevo dovoljenje, izdati srečke. Ta izdaja srečk ima namen, preskrbeti Rdečemu križu kratkim potom veli-ko premoženje, da bi se mogel, ko so njega sredstva vsled vojne že pre-cej porabljena, po sklepu miru takoj posvetiti velikanskim nalogam, ki ga tedaj zadenejo.

Rdeči križ zasluži vse priznanje, kako je med svetovno vojno izpoln-jeval svoje naloge. Za to so mu hvaležni bolni in ranjeni vojaki in vse prebivalstvo. Tako Rdeči križ, kakor vsi tisti dobrotniki, ki so od leta 1880. do 1914. zbiralali vojni za-klad, niso mogli misliti, da bo seda-nja vojna trajala tako dolgo. Nastala je potreba preskrbeti novih izdatnih denarnih sredstev in kakor marsikaj drugega, se je to tudi med vojno in sicer doslej uspešno improviziralo. Rdeči križ pa se zaveda, da po skle-pu miru ne bo kar na kratko konec njegovega delovanja ter se bo lahko mirno posvetil zbiranju prostovolj-nih doneskov za napolnitev izčrpanih blagajnic. Po vojni bo ena najnujnej-ših nalog skrb za ljudsko zdravje in Rdeči križ se hoče takoj po miru z vsi silo in v okviru svojih pravil lo-titi te zvišene naloge.

Velika sredstva, ki jih rabi Rde-či križ za izpolnitev svoje naloge, se naj dobe s posojilom, najetim na sre-čke. Prilika za to je sedaj posebno ugodna, kajti dobiček posojila na srečke je ravno razloček med izdatki za srečke in med skupilom za sre-čke. V popilarno varnih papirjih na-loženi kapital nese zdaj veliko več, kakor v zadnjih desetletjih. Da je mogla avstrijska družba Rdečega križa dobiti dovoljenje za posojilo na srečke, je morala iziti cesarska na-redba na podlagi § 14. državnih osnovnih zakonov, zakaj v Avstriji je z zakonom o srečkah z dne 28. marca 1889 določeno, da je treba za izdajanje srečk posebnega zakona.

Zvezni predsednik Rdečega kri-ža, ekscelencja grof Rudolf Abens-berg - Traun je pred nekaj tedni v posebni advijenci cesarju kot protek-torju družbe poročal o sklepu zvez-nega sveta Rdečega križa, najeti po-sojilo na srečke in zdaj je izšla cesar-ska naredba, ki dovoljuje izjemo od veljavnega zakona. S to cesarsko naredbo je prvič po preteku 27 let dovoljena izjema od zakona z dne 28. marca 1889.

Vesti iz primorskih dežel.

Malo spomina. Lani v juniju, po izbruhu vojne, so Italijani streljali najprvo na oba kolodvora goriskega mesta, na kolodvor državne želez-nice in vse njega naprave na obsež-nem prostoru in na južni kolodvor, s katerega je bil odšel zadnji vlak že Binkoštni ponedeljek popoldne. V mesto precej časa niso streljali. Kar nakrat pa so bili v nedeljo, dne 13. junija, na dan sv. Antona, spustili tri šrapnela proti Gosposki ulici. Eden je bil zadel v Baderjevo hišo, drugi v Orzanovo, tretji pa v Savnikovo hišo na Kornu. Merili na so menda bolj na središče Gosposke ulice. Po-poldne, kmalu po 1. uri je bilo to. Takrat se je marsikdo prestrašil, češ, sedaj nista samo kolodvora in periferija na vrsti, ampak tudi sre-dišče. Nato so res kmalu začeli stre-ljati pogosteje na središče. In proti koncu junija je bil drugi veliki beg iz Gorice; prvi je bil ob binkoštnih praznikih. — Od 13. junija dalje stre-

ljajo Italijani na Gorico, pa je že vedno niso porušili, dasi večkrat naj-znanijo iz zrakovplovov po letalkih, da naj prebivalstvo zbeži, ako se hoče še rešiti. Sedaj se je pričelo ob-soški fronti zopet italijansko napa-danje in kakor se vidi, hočejo Itali-jani držati pod ognjem svojih topov gorško mesto in vse zaledje tja do Prvačine. Prebivalstvo se je tako privadilo in tako vkovalo na rodna svoja tla, da se ne zmeni tudi za no-ve italijanske napore, prepričano, da tudi ti jim ne dajo uspeha, katerega si žele, kakor ga jim niso dali dose-danji napori. Izstrelki pač zahtevajo žrtve, ali prebivalstva ne preženo; kdor je od lani tam ostal, se nasmeje, ako se ga vpraša, zakaj ne greste na varno v druge kraje?

Goriške okoliščanske vase proti Vipavski dolini obilo trpe vsled itali-janskega obstreljevanja. Šempe-ter obstreljuje Italijani sicer že dalje časa, ne da bi bili napravili ve-liko škodo, v zadnjem času pa je bilo obstreljevanja že toliko, da se mora reči, da je Šempeter obilo trpel. Itali-jani streljajo na Vrtojbo in še dalje proti Vipavski dolini; na Volčjo drago in tamkajšnja po-staja, 8 kilometrov od Gorice, in ob-enem na levi strani na Vogrsko, na desni na Bukovico. Vse, kar je tam okoli, bi Italijani radi uničili, predvsem železniško progo. Toza-devni italijanski trud je velik, uspe-hi pa prav neznatni, dasi šestokrat so že pomagale topovom letalske bombe.

Raznih nesreč ne manjka za fronto, ker so ljudje le prerado ne-previdni, otroci pa preveč radovedni. V Dornbergu je neki deček Josip Žorž dobil ročno granato, v katero je z žico drezal, da je končno eksplodirala. Sedaj leži Žorž v ljub-ljanski bolnišnici, poškodovan na obrazu in nekaj prstov mu manjka na rokah. V ljubljanski deželni bolni-šnici se nahaja tudi 21letna Ivana Makarovič iz Avč, na katero so stre-ljali Italijani iz pušk, ko je bila na po-lju. Zadata je v levo nogo.

V Kornu na Krasu so zborovali župani sežanskega političnega okra-ja, z namenom dogovora glede vsote, ki jo bodo dale občine za spome-nik nadvojvodi Josipu. Konstituiral se je definitivni odbor, ki bo vodi vse delo.

Za mrtvega je izkazan korporal 97. p. Fran Cerkvenik s Krasa.

V ruskem vjetništvu je umrl g. Stanko Čibej, pomožni uradnik pri c. kr. višjem deželnem sodišču v Trstu, vjetnik iz przemisliske trdnjave, edini sin vpkopjenega nadučitelja g. Edmunda Čibeja, bivajočega v Lokavcu pri Ajdovščini.

Iz ruskega vjetništva se je ogla-sil Franc Samokec iz Šempasa št. 189; dalje Josip Terčič, Stara gora pri Gorici; Alojzij Jerkič iz Dobrave-lj v Vipavski dolini št. 41.

Med vjetniki na Ruskem so iz-kazani: Alojzij Bastijančič iz Trsta, lov. b. št. 8., Henrik Bekar iz Trsta, 97. polk, Luka Klanjšček, 87. polk, Alojzij Pahor, 97. p., Alojzij Zgonik, 97. p., z Goriškega.

Seznam izgub št. 404 prinaša popravek, ker je bil rezervni kadet lov. bat. 20, Fran Mikla včič, iz Kobarida, naznanjen za mrtvega, da je prišel ranjen v rusko vjetništvo v bolnico št. 45 v Rjezanu.

Kdo vé kaj? Ivan Goljeyček, Hafendorf, baraka 45, soba 5, Štajersko, išče Elizo Mavrič iz Gorice, Bolniška ulica.

Tekstna knjiga k Verdijevi operi »Ernani« prepovedana. Tržaško de-želno sodišče je prepovedalo razšir-jevanje tekstne knjige F. M. Piave k operi »Ernani« Jos. Verdija, katera je izšla v Milanu, oziroma v Sestu S. Giovanni 1915.

V kraljestvu palčkov je naslov najnovejši — in tudi najboljši — slo-venski mladinski igri. Uprizorili so jo otroci tržaških Ciril - Metodovih šol. Predstava je imela nepričako-vano lep gnoten in moralen uspeh. Oni dan je bil pravi prosvetni praz-nik naše tržaške mladine. Igra nas vodi v podzemsko votline, v »kralje-stvo palčkov« in vil, kamor zaide malo človeško bitje, Anica. Ta nežni otročiček pa prinese s seboj pod-zemskim prebivalcem dotlej popol-noma neznan pojem »mamica«. Mati, njena ljubezen in njen pomen: to je glavni motiv vsemu delu. Troje razumov nastopa in razmotriva: »kaj je mamica«, Anica, s priprosto človeško otroško pametjo, pravi: »Mamica je mamica,« velika do-brka, ki joku po njej. Vile, polbožan-ska bitja, vidijo v mamici poseblej-no ljubezen, srečo, zaklad. Priprosti palčki pa gredo med ljudi, ukra-dejo jim predmete njihove ljubezni, sreče in zaklada ter hočejo — z na-ivno smešnim pojmovanjem — se-staviti »mamico« iz treh stvarnih delov. V dramatično dejanje so vple-tene pevske in glasbene točke, ki dajejo posameznim prizorom prijet-no pestrost ter vživljajo poslušalca

v globino in tajinstvenost najvažnejših momentov. Igra je delo Josipa Ribičiča, vglasbil pa je Ivan Grbec, ki je naši javnosti sicer še malo znan, pa je vendar s svojim gojenjem glasbe in petja v Šklednju pri Trstu pokazal resno zanimanje, inteligentno in moderno pojmovanje te umetnosti. S svojo naravnostjo in globoko pomembnostjo gotovo nadkriljuje ta igra znane dramatisirane nemške pravljice o Snegulčici, Pepelki i. dr. V njej ne vidimo ničesar onega, kar se celo otroku zdi neumno, neverjetno in smešno. Vse dejanje se razvija tako naravno, logično in spretno, pa vendar nepričakovano in originalno. To je nekaj, česar še nima slovenska mladinska literatura. Kot otroško srce, tako naravne so slike: polne smeha, joka, navdušenosti, petja, jeze, delavnosti, zamišljenosti; kakor otroško srce, ki mu gre »jok in smeh, vse v en meh«. Tehnična stran igre je dokaj težka, pa more zaraditega priti igra do veljave le na večjih odrih; prav zato pa tudi spis kot čtivo najbrže daleč ne bo zadovoljil človeka tako, kakor na pozornici. — Ze pisateljevo ime samo jamči, da je tudi to delo nekaj lepega, umetniškega in modernega; saj spada Josip Ribičič med naše najboljše sodobne mladinske pisatelje. Njegovi spisi nas ne dolgočasijo in ne jeze s tistimi moralizirajočimi ali pa bedasto neverjetnimi potezami, ki so značilne za slehernega, ki piše »v pouk in zabavo neodrasedi mladini«. Ribičič vidi tudi v otroku človeka, bitje, čigar misli se ne vklepajo samo v področje igranja, pokorščine, učenja, vzorne človečnosti ter v področje bajk iz devete dežele. Ni muje otrok bitje, ki ima smisel tudi za razne vzvišene pojme, s katerimi se peča odrasel človek, katere pa pojmuje otrok s svojim nerazvitim razumom seveda preprosteje in enostavneje. In to je ravno ona točka, ki vzbuja v mladinskem spisu zanimanje zrelega človeka. Kakor radi gledamo otroka, ki — misleč, da ga nihče ne vidi — posnema v kakem kotu kretneje odrasle osebe, tako sledimo z največjim interesom njegovemu tolmačenju onih pojmov, ki so večkrat tudi predmet našim razmotrivanjem in ki so baš zato tem zanimivejši v najvišjem mišljenju otroške glavi. »V kraljestvu palčkov« je prvo delo, s katerim stopata dva mlada človeka na otroški oder. Naši javnosti podajata prvi tozadavni poizkus svojega umetniškega proizvajanja. Ali, sedeč po »kraljestvu čehel«, po ostalih mladinskih in tudi drugih leposlovnih spisih Ribičičevih, se občinstvo lahko nadeja, da bo videlo v tem »poizkusu« dokaj vzorno, moderno umetniško delo. Igra, ki se ponovi na tržaškem odru v nedeljo, dne 18. junija, se uprizarja deloma v družbeno - šolske, deloma pa v patriotske svrhe. Izmed mnogih dosedanjih prireditev je pa to prva predstava, ki ne vabi k udeležbi samo s svojim dobrodelnim namenom, temveč tudi s svojo moderno umetniško vrednostjo. — P. H. Jeva.

Umri je pri Sv. Ivanu v Trstu gosp. Gregor Furlani.

Pevsko - glasbena prireditev slovenske ljudske šole na Vrdu pri Sv. Ivanu v korist »Rdečemu križu« je vzpela izborna. Dijaški orkester pod vodstvom učitelja Požarja je izvajal vse točke jako precizno; petje je vodil učitelj Trobec; »Boj za dom« je deklamirala učenka Veronika Mlač; Pagliaruzzijevo »Svidenje« je deklamirala Vida Godina; deklamacije iz slavospeva »Habsburški rod« so bile dobro naštudirane. Ivan Kocjančič je pel kplet »Rad bi šel tja na bojišče« z veliko veselostjo. Na splošno: lepo uspela prireditev.

Pripravljeni tečaj za italijanske učiteljske kandidatkinje. V Gradcu je že otvoren pripravljani tečaj za zrelotne izpite za Italijanke, ki so absolvirale v šolskem letu 1914/15 tretji tečaj učiteljskega. Poduk je sprejel kolegij srednješolskih profesorjev, vrši se v mestni šoli za italijanske begunce. Tečaj bo trajal do konca septembra. Revnejše kandidatkinje bodo dobivale mesečno podporo 30 kron. Ravnateljstvo je poskrbelo, da dobe kandidatkinje za 56 K na mesec hrano in stanovanje. Prošnje je pošiljati na »Ravnateljstvo ljudske in meščanske šole za italijanskim učnim jezikom v Gradcu, Schönaugasse 1.«

Zemljiški kreditni zavod za mejno grofijo istrsko v Poreču. Iz »Hrvatskega lista«: Eden najvažnejših deželnih zavodov je gotovo zemljiški kreditni zavod za mejno grofijo Istro v Poreču (Istituto di credito fondiario). Pustimo rekriminacije iz prošlosti na strani in glejmo v boljše bodočnosti. A, da pridemo do te, treba tudi pri tem zavodu izvesti popolno ravnopravnost. Upravna ko-

mitaja je obdržala prejšnje popolnoma italijansko ravnateljstvo. Čujemo celo, da je gosp. dr. Innocentia Chersicha, bivšega asesorja, imenovala ravnateljem. Zakaj da je tako storila, to bo najbolje vedela uprava sama, toda, nadejamo se, da to ne bo pomenjalo petrifikacije italijanstva v kreditnem zavodu, marveč, da se tudi tu prebije led, kakor drugod. Tudi v to upravo morajo priti hrvatski in slovenski ljudje, naš jezik mora prodreti tudi v tem zavodu, toliko v uradovanju, kolikor na zastavnih listih.

Dnevne vesti.

— **Deželni predsednik grof Attems v Novem mestu.** Dne 14. junija dopoldne je dospel v Novo mesto deželni predsednik Henrik grof Attems v spremstvu okrajnega komisarja dr. Leopolda Žužka, obiskal tam predstojnike raznih oblasti, v mestni dvorani ga je pozdravil župan Rozman na čelu občinskega zastopa, sprejel je potem zastopnike raznih oblasti, učiteljsva, goriških beguncev, raznih občin, si ogledal bolnišnice in se zvečer vrnil v Ljubljano.

— **Odlikovanje.** Viteški križec Franc - Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je dobil podpolkovnik Ivan Cindrič. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostno svetinje je dobil računski podčastnik 87. pešpolka Karel Križnik. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostno svetinje je dobil četovodja 17. pešpolka Josip Jamnik. — Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so dobili: četovodja 20. lovškega batalijona Franc Ogris; dalje praporščak Franc Basilio, kadet dr. Josip Adamič, štabni narednik Ivan Parkelj, narednika Alojzij Krašna in Jakob Linc, četovodji Peter Poje in Henrik Repič ter korporal Alojzij Masten, vsi pri 97. pešpolku. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: četovodja Ivan Rotovnik, korporal Anton Kaban, vodja patrolj Franc Kuker in dragonica Nikolaj Ambrožič in Alojzij Godjavec, vsi 5. dragonskega polka; dalje kadeta Aleksander Kahan in Franc Perič, štabni narednik Josip Rusjan, narednik Ivan Praznik, četovodje Pavel Sedej, Anton Gabrielčič, Blaž Benčič, Josip Rijavec, Fran Jereb, Avgust Komel in Lambert Pertot, Marij Majrič in Vinko Blažič, korporali Alojzij Pagani, Ivan Korene, Mihael Lavrenčič, Ivan Opeka, Ivan Iličič, Ivan Pertot, Ivan Božič, Ivan Prendivoj, Anton Grakonja, Karel Hrvatina, Rudolf Čehovin, Rudolf Kovačič, Franc Zabukovec, Ludov Urban, Ivan Lampe, Ludovik Perko, Josip Homan, Viktor Ljuba, Mihael Jeres, Stefan Milavec, poddesetniki Leopold Čehovin, Alojzij Mikula, Franc Krebela, Ivan Blažek, Ivan Malisa, Anton Zaic, Matvez Načinovič, Silvij Kmet, Ivan Ferluga, Franc Rožanec, infanteristi Ivan Kalc, Franc Križmančič, Iv. Babič in Josip Božič, vsi 97. pešpolka.

— **50letnica bitke pri Kustoci.** Prihodnjo soboto, 24. junija, bo 50 let, kar se je bila za avstrijsko orožje slavna bitka pri Kustoci. Naša dežela ima od tej 50letnici še posebno povod se je spominjati, saj je junastvo sinov naše dežele bilo takrat ravno tako, kakor je bilo stoletja prej in kakor je danes in kakor je vedno: vedno neizpremenjeno, vedno brezpogojno požrtvovalno v zvestobi do habsburškega prestola. To je ponos naše dežele, ki jasno in neskaljeno blesti tudi ob 50letnici takratnih bojev. V Ljubljani se je sešel odbor, ki je imel nalogo prirediti vse, da se ta, za našo deželo velepomembna 50letnica v kolikor je mogoče za sedanje čase, slovesno praznuje. Odbor pa je naletel nakrat na toliko prometnih in drugih tehniških ovir, da je sklenil za sedaj slavnost opustiti ter se pridružuje oklicu g. dež. glavarja in ljubljanskega župana, ki izide te dni, naj vse prebivalstvo počasti slavne borilce s tem, da 24. in 25. t. m. izobesi iz hiš cesarske in deželne zastave. Bodi to tih, a iskren naš spomin in sedanjih težkih časih! »Hrast se omaja in hrib, zvestoba naša ne gane.«

— **Prva seja aprovizacijskega prisedniškega sveta.** V četrtek se je vršila v navzočnosti notranjega ministra v sejni dvorani spodnjeavstrijskega deželnega zbora prva seja novoustanovljenega aprovizacijskega prisedniškega sveta.

— **Zaseženje letošnje letine.** Izšla je posebna cesarska naredba, ki vsebuje posebne določbe, da se zasedba letošnja letina za prehrano prebivalstva. Ze pred nekaj časom se je izdelala statistika obdelanega polja, ki bo omogočila natančnejši pregled, koliko žita se bo letos pridelalo. Posestniki bodo morali na-

praviti tudi poskusne mlačve ter natančno zapisovati, koliko žita da so pridelali. Vsak kmetovalec bo moral svoje pridelke ponuditi vojnemu žitnoprometnemu zavodu, politične deželne oblasti pa bodo potem določile za posamezne občine ali skupine posestnikov oni kontingent žitnih pridelkov, ki ga bodo morali dotični kmetovalci v določenem času oddati žitnemu zavodu. Kdor svojega pridelka ne bo pravočasno oddal, temu bo konfisciran ter plačan za 10% nižje kakor pa sicer. Dobavo žita v posameznih okrajih bodo nadzorovali posebni okrajni žitni nadzorniki, imenovani od deželne vlade in plačani od vojnega žitno - prometnega zavoda.

— **Olje mestne aprovizacije in ljubljansko občinstvo.** Da preskrbi ljubljansko prebivalstvo z živilom, ki ga je danes že težko dobiti ter ga iztrga iz rok spekulantov, je mestna aprovizacija zaposlala c. kr. deželno vlado za rekvizicijo olja, ki je ležalo v skladišču tukajšnjega glavnega koldovora. Da si je olje zelo kočljiv trgovski predmet, za katerega vporabo je odločen okus posameznih ljudi, vendar se objektivno lahko trdi, da je olje, ki ga je pridobila mestna aprovizacija, razmeroma najboljša, kar ga je prišlo zadnji čas na trg, četudi ima nekaj primesi lanenega in drugega neobičajnega olja. Mestni aprovizacijski odsek je razven tega sklenil, da prodaja olje po lastni ceni brez vsakega dobička ter ugotovil ceno za 1 liter 12 K. — Pri prodaji olja se je pokazalo, da blago nekaterim ugaja, drugim ne. Na to se je pa razpletla po mestu zoper to olje umetna gonja. Nastopili so agitatorji, ki so pred vratmi vojne prodajalne odganjali ljudi od nakupa. Olikani ljudje so počastili tudi mestnega župana s anonimnimi dopisi, v katerih trdijo, da hoče z oljem ljudi odreti, drugi pa, da jih hoče zastrupiti. V večerajšnji seji mestnega aprovizacijskega odseka je prišla tudi ta stvar na razgovor. Konstatiralo se je, da občinstvo ne zna ceniti prizadevanj mestne aprovizacije. Odklonilo je olje, ki ga bo morda že v par mesecih — še slabše — plačevalo tudi po 20 K. Na predlog župana je nato odsek soglasno sklenil, da ustavi nadaljnjo prodajo olja in ga vrne firmi, od katere je bilo rekvirirano. Tako je ustrezno trgovcu, ker se ni moglo ustreči občinstvu!

— **Prispevek za preživljanje za vsled vojne iz južne Ogrske v Avstrijo pobegle svoje mobiliziranih avstrijskih ali ogrskih državljanov.** Po obstoječih predpisih se takim vojnim beguncem, ki so se iz Ogrske v Avstrijo preselili šele potem, ko je mobiliziranec že bil odpril k vojakom, ne sme prispevka za reživljanje nakazati od deželne komisije njihovega sedanjega (avstrijskega) bivališča, marveč jim je od oblasti prejšnjega (ogrskega) bivališča nakazana podpora tudi za naprej od prejzane (ogrske) blagajne ali v roke morebiti imenovanega pooblaščenca izplačati ali pa na njihove stroške in nevarnost poštnim potom doposlati. To velja posebno tudi za še na rkanjskem bivaajoče, do prispevka za preživljanje upravilence vojne begunce iz Reke in okolice, ki naj svoj sedanji natančni naslov naznanijo prejšnji blagajni ob priloživi plačilne knjižice.

— **Prodaja telečjega mesa na drobno.** Jutri, v nedeljo, 18. t. m., bo mestna aprovizacija oddajala na stojnici za Mahrovo hišo telečje meso — 2 teleti — na drobno in sicer po maksimalni ceni 3 K 60 v, oziroma 4 K. Posamezne stranke lahko dobe največ 1 kg teletine. Drugi teden se bo napravilo več stojnic za nadrobno prodajo. Ta vpeljava je bila potrebna, ker niso hoteli mesarji prodajati teletine na drobno.

— **Po devetih mesecih se je oglašil iz ruskega vjetništva Vladimir Peruzzi iz Lip št. 1.** Smilil je pri 17. pešpolku kot korporal. Nahajal se v Tjumenju v guberniji Tobolski.

— **Deželna gospodarska - pomožna nisarna za vpočitane vojnike v Ljubljani (sočna palača),** daje brezplačno pravno pomoč in zastopstvo v zasebnopravnih zadevah vpočitancev in njih svojcev.

— **Vse vojaškonastanitvene pristojbine,** ki jih je prejel po mestnem vojaškem nastanjalnem uradu gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani, za nastanitev vojaštva v svoji hiši na Dunajski cesti št. 31, v mesecu maju 1916, je kot doslej vsak mesec, zopet podaril v dobrodelne namene in sicer je naklonil 25% vdovam in sirotam padlih ljubljancov, 26 K 82 v, 25% za aprovizacijo mestnih revežev, 26 K 83 v, 25% vojno - oskrbovalnemu uradu 26 K 82 v in 25% Rdečemu križu, 26 K 82 v.

— **Vpisovanje v I. letnik tukajšnjega c. kr. moškega učiteljskega je v sredo, dne 28. junija ob 2. uri, v L.**

letnik ženskega učiteljskega pa v soboto, dne 1. julija ob 8. uri.

— **Slavnostna otvoritev razstave ženskih ročnih del učenk mestne slovenske osemrazredne dekliske ljudske šole pri Sv. Jakobu v Ljubljani se vrši dne 18. junija 1916 ob 11. dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«** v Ljubljani. S p o r e d: Nagovor predsednika razstavnega odbora, Cesarska pesem, I. in IV. kitica. Nagovor na Njeg. Vel. presvitl. cesarja Franca Jožefa I. Govori učenka VIII. b razreda Cecilija Pristov. Pozdrav gostov. Govori učenka VII. b razreda Marija Rus. Kersnik J.: Domovje moje Avstrija. Pojo učenke, Černej L.: Oj ti moj dom, ti zemlja mila. Pojo učenke, Gregorčič S.: Soči. Deklamira učenka VIII. b razreda Ana Jeraj. Dr. Opeka M.: Gorška begunka. Deklamira učenka VI. b razreda Jolanda Gabršček iz Tolmina. Gorjančev: Mati in sin. Deklamira učenka VIII. a razreda Marija Repič. Potočnik Bl.: Kdor ima srce. Pojo učenke, Kosi A.: Venček narodnih pesmi. Pojo učenke, Dr. Opeka M.: Pesem o vinarijih. Pojo učenke. Nagovor na invalide. Sestavila in govori učenka VIII. a razreda Milena Žun. Otvoritev razstave po šolski ravnateljici.

— **Šolska slavnost v Lichtenhurnovem zavodu za Rdeči križ.** Šolska slavnost zasebne slovenske dekliske osemrazrednice v Lichtenhurnovem zavodu, ki se je morala vsled neugodne vremena preložiti, se vrši po že objavljenem sporu v ponedeljek dne 19. junija 1916 ob 7. uri zvečer na dvorišču navedenega zavoda. Vstopnina 1 K. Ker je dohodek namenjen Rdečemu križu, se preplačila in darovi hvaležno sprejema.

— **Ljudskošolske vesti.** Helena Potočnik je nameščena za suplentinjo na Bledu, Josipina Blumauer v Št. Vidu pri Vipavi.

— **Fran Marolt.** »Slovenske vojaške narodne pesmi«, za štiri glasove, priporočil je komando 17. pešpolka dne 23. maja 1916, pod št. Res. Nr. 203/Adj., vsem vojaškim oddelkom polka. Noben drug narod nima niti podobne zbirke. Pošljite jo našim vojakom, sedaj je čas, da izpoznajo naše krasne pesmi tudi drugi narodi.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske** od 4. do 10. junija: novorojencev 17, na 1000 prebivalcev odpade 17,68%, mrtvorojencev 2, umrlih 22 (22,88%), od umrlih je domačinov 13 (13,52%), tujecev 9 (9,36%); umrl je za davico 1, za jetiko 2, oba tučca, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 18. Razen teh sta umrla dva vojaka za legarjem, 3 vojaki za grižo. Tujecev 9 (40,9%), iz zavodov 14 (63,6%). Za infekcijskimi boleznimi so oboleti: za tifusom 20 vojakov, za grižo 101 vojak, za difterijo 4 domačini in 1 tujec, za egiptovsko očesno boleznijo 30 vojakov.

— **Dom na Vršču.** Prijateljem planinstva naznanjamo, da je dom na Vršču, ki ga je bil močno pokvaril plaz, sedaj zopet popolnoma popravljen. Dostop sedaj še zaradi vojaških razmer seveda ni dovoljen.

— **C. kr. avstrijska razredna loterija.** Glavni dobiček v I. razredu VI. loterije v znesku 60.000 kron, je zadela srečka št. 60.606, kupljena pri ljubljanski kreditni banki, podružnici v Trstu.

— **Brivska zadruga naznanja,** da bodo brivnice v Ljubljani na praznik Sv. Rešnjega Telesa odprte samo do 9. ure dopoldne.

— **Štirje rudarji so ponesrečili v prometokonu v Kisovcu** in sicer Avgust Izlakar, Ivan Kobilišek, Josip Renko in Gašper Koprivšek. Renko ima zlomljen mezinček, drugi pa so težko poškodovani.

— **Vsled nestanovitne lubezni.** Družabna drama v štirih dejanjih, v glavni vlogi slovitja Annie Boas. Krasno vzpizorjena življenska slika, katere temeljna misel je problem lubezni, koje nestanovitnost provzroči težke duševne konflikte. Umetnica Annie Boas igra glavno vlogo ženo, ki z vsem ognjem ljubi moža, a prevarana od njega, poroči drugega, mojstrsko naravno in istinito. Poleg tega umetniškega filma je še na sporedu: »Družina na pošodcu«, jako učinkovita burka; potem najnovejši, zanimivi Sascha - Messtrov teden in k sklepu »Bimbo in Bumbo kupujeta hotele«, ameriška groteska, koje neprekosljivi humor ne more utajiti svojega ameriškega izvora. — **Program za mladino ni primeren in se predvaja v soboto 17., nedeljo 18. in ponedeljek 19. junija v Kino Ideal.**

— **Kokoš se je zaletela sinoči** Pred škofijo št. 15. Lastnik naj se zglati v I. nadstropju.

— **V vojaško službovanje zopet vpočitana družabnika** tvrdeke Čuha & Jesih. »Pod Tranco« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter

se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklojenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

* **Moderni Metzuzalem.** Te dni so dobili pri popisu ljudi za krušne karte v židovskem delu Črnovic starca 125 let starega, ki je še precej vedrega duha in krepkega telesa.

* **Juancikai — samomorilec.** Pred kratkim je umrl bivši cesar in potem predsednik kitajske republike Juancikai. Zdej poročajo angleški listi, da si je Juancikai sam končal življenje.

* **Dunaj brez koruznega kruha.** Kakor poročajo dunajski listi, se bo na Dunaju za naprej prodajal kruh, ki ga bodo pekli iz zmesi, v kateri bo 25% pšenične, 25% ržene in 50% ječmene nove moke.

* **Na sniži obsojena sta bila v Kaširi v Egiptu domačina Mel Zawi in Sham el Din,** ki sta se 9. julija udeležila atentata na egiptovskega kediava. Vrženi sta bili dve bombi na voz, s katerim se je kediv v Aleksandriji peljal v mošejo.

* **Angleški prestolonaslednik in italijanska princeznja.** Nekateri listi poročajo, da se angleški prestolonaslednik zaroči z italijansko princezino Jolanto, najstarejšo hčerko italijanskega kralja. Potovanje Courtaughta v Rim je baje v zvezi s tem načrtom.

* **Nov Marconijev izum.** »Corriere della sera« poroča iz Londona, da naznanja ravnatelj Marconijevih tovarnov nov Marconijev izum, in sicer aparat, katerega se postavi na ladjah na poveljniškem mostu in ki onemogoči trčenje ladij tudi ob megli in temi.

* **Davek od vojnih dobičkov v Švici.** Če ima Švica v obče od vojne znatno škodo, je vendar mnogo Švicarjev, ki jim je vojna pomagala do velikanskih dobičkov. Z ozirom na to je narodni svet naročil vladi, naj stori nemudoma vse priprave, da se uvede primeren davek na vojne dobičke.

* **Vaclav Lipa ni Bela Kiss.** Pred tedni je bil aretiran črnovojnič Vaclav Lipa, ker je prišel na sum, da se pod tem imenom skriva morilec ženski iz Činkote pri Budimpešti, Bela Kiss. Dobransko divizijsko sodišče v Plznu je zdej izpustilo Vaclava Lipo, ker je preiskava dognala, da je bil sum, ki je nanj letel, popolnoma neutemeljen.

* **Življa in Francoskem.** Glasom »Tempsa« so se 14. t. m. sešli župan raznih produkcijskih in konsumnih središč na posvetovanje o nastali draginji živili in sklepanje, kako naj se jo omeji. V kratkem bo enako posvetovanje županov iz vojnega ozemlja, kjer so življenske razmere še težje, kakor v drugih pokrajinah.

* **Vojna in francoski duhovniki.** V vojnem odseku francoske zbornice je bil predložen s socialistične stranke nasvet, da naj se pozove vse one duhovnike, ki služijo sedaj po bolnišnicah, v službo pod orožje. Vojni odsek stavi predlog v zbornici; gre za 12.000 francoskih duhovnikov, ki so bili spoznani za sposobne za vojno službo z orožjem.

* **Obleka na Nemškem.** Čedalje več je stvari, ki jih je na Nemškem dobiti samo na posebne oblastne nakaznice. Obleko, kruh, meso, jajca, krompir itd., vse je dobiti le v določeni izmeri in le na nakaznice. Zdej hočejo uvesti tudi take nakaznice za vsa cenena oblačila, da bi ne nastala zadrega in da bi se štedilo z razpoložljivimi zalogami.

* **Ljubezen do bližnjega.** V londonskem »Hydeparku« je bilo 13. t. m. veliko zborovanje, ki je demonstriralo za interniranje vseh na Angleškem živečih Nemcev, tudi tistih, ki so si že pridobili angleško državljanstvo. S to zahtevo se je prvi oglašil angleški duhovnik v Mydlandsu pri maši - zadušnici za Kitchenerja. Stvar pride še v parlament.

* **Draginjski izgredi v Rotterdamu na Nizozemskem.** Na shodu, ki je protestiral proti draginji živili, so se v Rotterdamu zgodili polični izgredi. Množica je nesla županu petičilo proti draginji, pozneje pa so se med množico in policijo primerili spopadi. Policija na konjih je morala z gollimi sabljami razgnati demonstrujočo množico, ki se je razkropila pobijajoč med tem okna in izložbe.

* **Belgijski avtomobilski škandal.** Vojno sodišče v Calaisu bo koncem tega meseca obravnavalo o obtožbi, ki dolži belgijskega majorja grofa de Preme de la Nieppe, avtomobilnega fabrikanta Plaşa in dva državna uradnika, da so pri dajavi avtomobilov za armado ogoljufali belgijsko državo za več kakor dvajset milijonov frankov. Sodi se, da se bo pri tej obravnavi razkril velikanski škandal in da bo zapletenih v

proces še jako mnogo belgijskih uradnikov.

* V Varaždinu je zblaznela v cerkvi kmetica Marija Kovaček iz Konjščine. Začela je kričati, da je ona mati božja in njen otrok Jezus. Redarji so jo spravili v blaznico. Mož njen je na bojišču.

* 40.000 ngrade Szienkiewiczu. Krakovska akademija znanosti je dodelila 40.000 K nagrade iz milijonskega fonda Jerzmanovskega Szienkiewiczu za njegovo delo »Švici radi osnovanja poljskega pomožnega odbora za Poljake, ki so ponesrečili in trpeli v tej vojni«.

* Ruski kopalni vlaki. Ruska vlada je nabavila za armado na bojišču približno 20 kopalnih vlakov. Vsak vlak ima po 24 ločenih kopalnih celic, prostor za slačenje in oblačenje. Obлека se nemudoma desinficira. Vlaki so električno razsvetljeni. Na vsakem vlakcu se more vsak dan koptati 2000 do 3000 mož. Stroški posameznega vlaka znašajo brez perila 10.000 rubljev (21.600 mark) na mesec.

* 2500 kilometrov fronte. Major Schreiberhofen poudarja v »B. Z.« velikanske zahteve, katerim imajo zadostiti centralne države in vojaškemu oziru. Avstrijske in nemške armade se razprostirajo na fronti, ki je nad 2100 kilometrov dolga (francoska 650, italijanska 450, ruska 1000 kilometrov) in navzlic temu se nahajajo sedaj na dveh točkah v uspešni ofenzivi. Ako sovražnik zbere nadmočne sile na eni sami točki ter se začne na našo fronto, potem ni čudno, če doseže s početka par lokalnih uspehov. Toda vedno se je še posrečilo, take udarce pravočasno parirati in tudi tokrat ne bo drugače.

* 15letna roparska morilka. Binkoštno soboto zvečer po prejemu tedenske plače je pregovorila 15letna Marija Biba, delavka v Skodovih delavnicah v Bolevcu pri Plzinju, svojo sodelavko 15letno Barbaro Pav, da sta šli po ovinkih domov. Ko sta dospeli v gozdček, sta sedli. Nenadoma je Biba z žepnim nožem napadla svojo tovarišico in jo ranila. Nato se je začela med obema obupna borba. Končno je Pav radi izgube krvi omagala in se zgrudila, nakar ji je Biba zadala še 13 sunkov z nožem. Ko je bila žrtev mrtva, ji je Biba oropala 16 K tedenske plače in par novih čevljev. Zločin se je odkril še naslednj dan in Biba je po kratkem tajanju dejanje priznala.

* Vojakova žena in njen ljubimec. Neki krčmar iz Schwechata pri Dunaju je šel v vojno. Njegova žena si je takoj po moževem odhodu izbrala ljubimca z imenom Viktor Reinhold. Ta vrlji mož je sicer oženjen, a je zapustil svojo ženo in živel z drugo, toda zapustil je tudi to, čim je spoznal, da bi lahko imel razmerje z omenjeno krčmarico. Mož je prišel z bojišča na dopust in je zasačil ženo in ljubimca. Posledica tega je bila, da sta žena in ljubimec skupaj odšla na Dunaj, kjer sta prav veselo živela, dokler je krčmarica imela kaj denarja. Ko je imela krčmarica le še 560 kron, ji je Reinhold izvalil še te in z njimi izginil. Ogoljufana krčmarica ga je ovadila in Reinhold je dobil zdaj deset mesecev ječe.

* Novo francosko vojno letalo. Preko Curia se poroča iz Londona: Posebni dopisnik »Daily Expressa« v Parizu, Greenwall, poroča o novem vojnem letalu, katero so ravnokar uvedli v francoski armadi. Iznajditelj, znani konstruktor Louis Blériot, je vodil dopisnika po mogočih napravah tovarne za letala pri Suresnes, kjer se gradi tudi novo okloпно letalo, ki nosi ime »Spad« (sestavljeno iz začetnih črk tvrdki-nega naslova). Letalni stroji, ki je zelo lahko zgrajen ter ima veliko dvigalno sposobnost, razvija baje 125 milj brzine na uro. Dopisnik javlja, da dela v tovarni 10 tisoč delavcev od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Tovarna zgradi vrhu tega vsak dan dva aparata tipa Cauron (dvokrov-

nik), ki so določeni predvsem za povzvedovalno službo.

* Vojaška uprava za poljsko Šolsko Matico. Vrhovno armadno poveljstvo je vojaškemu guvernerju v Lublinu v svrhu pospeševanja šolstva v avstrijskem okupacijskem ozemlju zaukazalo, da naj izdatno podpira pod rusko vlado zatrto poljsko šolsko društvo »Polska Micerz Szkolna«, in sicer naj to društvo ozi- vi kot samostojno organizacijo. Vojaška uprava naj na vse mogoče načine podpira podružnice in posamezne člane. Skrbi naj se za pristop novih članov, in dalje je rečeno dobe- sedno: »posebno pa bi odgovarjalo našemu razmerju do poljskega nara- da, da tudi civilni in vojaški organi c. in kr. vojaške uprave pristopijo društvu kot podporni člani. Posamezne podružnice je treba čimprej združiti v popolnoma samostojni centrali v Lublinu, odkoder se bo društvo vodilo. Med svetovalci šolskih oblasti naj bo vedno tudi zastopnik poljske Šolske Maticе.«

* Pariška časnikarska palača. Nedavno so v Parizu, na Champs-Elysée, otvorili novo časnikarsko palačo, ki ima nalogo, služiti vojni propagandi. V vseh petih nadstropjih so urejene dvorane za diplomacijo, vojaštvo, propagando, strategijo in kinematografijo. Ta »veliki vojni stan« pariškega časništva je spojna točka med vojnimi ministrstvom in časništvom ter med bojno fronto in časništvom. Tu se osredotočuje vsa organizacija francoskega časništva. V oddelku za diplomacijo se posvetujejo časnikarji z diplomati in politiki, v vojnem oddelku dajejo odposlanci vojnega ministrstva in glavnega štaba časnikarjem potrebne informacije. Vojna geografska skupina daje vse svoje posnetke in skice časnikom na razpolago. V kinematografskem oddelku se predstavljajo najnovejši posnetki z bojišča in na te predstave se vabijo tudi poročevalci nevtralnih držav: zemljevidi in načrti olajšujejo razumevanje položaja. Uradniki te časnikarske palače so sami časnikarji, ki jili v vojni ministrstvo osvo- bodilo službe na fronti, a nositi morajo uniformo. Ti časnikarji čisto potujejo v zavezniške in nevtralne dežele ter se na ta način vzdržuje s časništvom teh deželna čvrsta zveza.

Pri trganju v udih, revmatizmu v glavi, ledjih in plečih povzročiti naravn Franc - Jožefova grenčica s hitrim in umerjenim olajšanjem črevesa mehko izpraznenje, pospeši od- tok vode in presnavljanje ter čisti kri. Klinična opazovanja na notranjem oddelku Ludvigove bolnišnice v Stuttgartu, so pokazala, da je Franc Jožefova grenčica sigurno in prijetno učinkujoče odvajalno sredstvo. (8)

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: G. Franc Oset, iz St. Jurja ob Južni železnici, 10 kron, nabrano v veseli družbi Sentjurčanov, Drameljčanov in Ponkavljanov, in Rudolf Pompe, z bojišča, 1 krono, kot mesečni prispevek. Skupaj 11 kron.

Za Domovino: G. Marija Klobučar v Ljubljani, 20 K, znesek, ki ga je odklonil gosp. dr. Karel Triller.

Umri so v Ljubljani:

Dne 14. junija: Ant. Priboschitz, upravitelj Pongracovih hiš, 69 let, Franc Jožefova cesta 7. — Frančiška Sasenberg, bivša delavka - hiralka, 60 let, Radeckega cesta 9. — Marijana Rogelj, bivša šivilja, 64 let, Japljeva ulica 2. — Frančiška Košca, bivša delavka - hiralka, 30 let, Radeckega cesta 9.

Dne 15. junija: Lea Jeruc, hči davčnega asistenta, 18 mesecev, Krojaška ulica 1. — Marija Babšek, hči mizarskega pomočnika, 4 mesece, Hrenova ulica 17.

V deželni bolnišnici: Dne 13. junija: Josip Vidmar, delavec, 36 let. — Frančiška Korošin, kočarjeva žena, 50 let. — Ivana Kremžar, bajtarjeva hči, 15 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Najboljše za negovanje zob

U VI. 461/16—1 1929

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razsodila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Antonijo Hlebšev, rojeno v Bizoviku, 27 let staro, pristojno v Devica Marija v Polju, r. kat. vere, omoženo, posestnika ženo, nekaznovano, stan. v Spodnji Zadobrovi št. 21, radi prestopka po § 14 ces. naredbе z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak. v navzočnosti dr. Stora, kakor javnega obtožitelja, obtoženke Antonije Hlebševе po danes dognani glavni razpravi po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženka kaznuje tako:

Obtoženka je kriva, da je dne 9. maja 1916 v Mostah izrabljaje izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, zahtevala za neobhodne reči namreč za liter mleka od Stanislave Kranjčevе 50 vinarjev, torej očitno čezmerne cene in je s tem zakrivila prestopke draženja po § 14 cesarske naredbе z dne 7. avgusta 1915 št. 228 drž. zak. ter se radi tega obsodi po § 14 citirane ces. naredbе z uporabo §§ 266 k. z. na 3 dni zapora in na 10 kron denarne globe, v slučaju neziterljivosti pa na nadaljnih 24 ur zapora ter po § 389 k. p. r. v povračilo kazenskih stroškov.

LJUBLJANA, 25. maja 1916.

Nagode m. p.

Zahvala.

V dnevih neizmerne bolesti in žalosti so nam došla tolažila od toliko strani, da nam ni mogoče se zahvaliti vsakemu posebej.

Izrekamo zato na tem mestu najpresrečnejšo zahvalo vsem, ki so nas tako ljubeznivo tolažili v boleznih in ob smrti našega predobrega in predragega očeta, kar nam je bilo v veliko oporo v teh težkih dneh izkušnje.

Osobito se se zahvaljujemo gg. učiteljem in gg. učiteljicam, ki so v tako obitem številu spremili nam dragega rajnkega na zadnji poti, kakor tudi vsem udeležencem pogreba. Iskrena zahvala bodi tudi izrečena preč. g. župniku Barletu za tolažbo ob zadnjih trenotkih. Iskrena zahvala tudi za darovane krasne vence in cvetje.

Se enkrat vsem in vsakemu posebej Bog plačaj!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 17. t. m. ob 10. uri dop. v cerkvi sv. Jakoba. 1920

V LJUBLJANI, dne 16. junija 1916.

Žalujoča rodbina Bozja.

Velik zgodovinski film v „Kino Central“ v deželnem gledališču.

Sobota 17. Nedelja 18. Ponedeljek 19. junija:

Kraljica Lujiza — kraljica trpljenja.

Velikanski nad 2000 metrov dolgi zgodovinski film v treh oddelkih.

Prednaznanilo:

Od torka 20. do četrta 22. junija:

„Judith Simon“.

Drama v 5 dejanjih. — Po baladi slavnega mažarskega pesnika Jožefa Kissa.

Igrajo najodličnejše članice in člani mažarskega narodnega gledališča iz Budimpešte.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju lažje je obvarovati se bolezninega jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. A.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 8.000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst.
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opuzen, Split, Šibenik, Zadar.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Erzovjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

Stanje denarnih vlog je znašalo **K 102,116.219.39.**
koncem meseca maja

Glavnica **K 40,000.000.—.**

Češka industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kredite za aprovizacijske nakupe in financiranje vojaških dobav.

Učiteljski lističi

sobo s hrano

za čas od 15. julija do 15. septembra t. l. —
Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« 1836

1 steklenica 2*40 K

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 2.
Ljubljana.

— Priporoča osebno izbrane —
novosti z Dunaja.

Velika izbira okusnih klobukov za dame in deklice kakor tudi bogata zaloga žalnih klobukov.

☞ Solidno blago. Priznane nizke cene. Popravila točno in vestno. ☞

Zunanja naročila na izbiru z obratno pošto.

Kupim stare pokvarjene
pipe sifonskih steklenic.

Cena in množina na upravnishvo
»Slov. Naroda« pod „S. S. 700/1893“.

Drobnina engross Bratje Schön, Dunaj
I. Fischersteige 8. dobavlja

volno, svilene in
tkane trakove,
sukanec.

1886

PATENTE

vseh dežela izposijuje inženir 689

M. GELBERG, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. & E. Skabernè

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila.
Ljubljana, Mestni trg 10.

Velika
izbira
nogavic!

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

prporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

☞ Izposojevanje ☞
ob mrtvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najli-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
☞ in balkone. ☞

Vsakovrstne sadike do
najzlahnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar,
☞ vrtnar, Ljubljana. ☞

VER
PORCEVA KOLE
SO PA
LE
RAJBOLSKA
AGOREC
SPECIALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LUBLJANA
MARJETEREZIJE CESTA 14
= NOVI SVET = naspr. KOLZEJA =

G. in kr. dvorni založniki

A. Zankl - sinovi

tovarna kemičnih barv, lakov in firnežev

Resljeva cesta 1 LJUBLJANA Marijin trg 1

prporočajo vse vrste oljnatih, suhih, emajlnih in fasadnih
barv, pristnega kranjskega firneža, mavca, prašnega
olja za tla, strojnega olja, karbolina, čopičev, steklar,
kleja in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Ceniki na razpolago.

THE VERA

American Shoe

za gospode in dame
so došli
iz Amerike.

Edina prodaja
čevljarnica
J. Szantner
Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Priznane najnižje cene!

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

☞ odprto skladišče nasproti številki 7 ☞

prporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov
in slavnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih stniktovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznane najnižje cene!

V umetniški razstavi!

Samo kratko uro vas hočem popeljati v Jakopičev paviljon, tja za železno cesto v Lattermanovem drevoredu. Pozabili smo že, da imamo hram, posvečen naši upodabljalni umetnosti. Majhna razstava se nam je sedaj zopet odprla in hvaležni moramo biti prirediteljem, da se niso strašili truda ter nam podali, v kolikor je to pač mogoče na precej omejenem prostoru, sliko o napredovanju našega slikarstva in kiparstva. Nočem, da bi umetniki smatrali ta moj sestanek kot kritiko, v prvi vrsti je moj namen opozoriti širše občinstvo, ki se je že odvadilo posejati take prireditve, na razstavo samo, in onim, ki bodo razstavo posetili, podati nekaj migljajev o razstavljenih slikah.

Najprej še nekaj besed razstavniemu odboru. Kataloga ni. Tisk je predrag, naši umetniki niso bogatini. Kak litografiran listič bi storil za silo enako nalogo, namesto številki bi bili lahko pritrjeni lističi z imeni slikarjev in imeni, ki jih dajejo slikam. To bi ne stalo skoraj nič in v slučaju, da bi se enkrat naše občinstvo v velikem številu zmotilo priti v razstavo, bi prenehalo ono moteče plesanje iz kota v kot, kjer je povedano, kaj je umetnik hotel izraziti.

Ko vstopiš v razstavo, ti zre z visokega podstavka nasproti velik doprni kip Borojeviča. Dolinarjev je, kakor so vsi kipi v tej razstavi Dolinarjevi. Umetnik noče na tej razstavi zastopati kake posebne smeri, on hoče pokazati, da je v vseh panogah kiparstva na svojem mestu. Da v upodabljanju po slikah brez živega originala ni imel tako srečne roke, kakor kjer je sledil lahko svoji fantaziji, je pač umevno. Poleg celotnih kipov pa je izložil tudi delne študije, tako »roko« in »glavo«, označujoč v vseli podrobnosti napenjanje miškulature. Izborno je pogodil glavo pokojnega prof. Berceta, ki jo je z vso skrbnostjo izdelal. Maske prof. Berceta v pravem pomenu besede pač ne smemo šteti med umetnine, interesira nas pa zlasti zaradi izprememb, ki jih je potegnilo dolgo trpljenje v te poteze. Najboljše njegovo delo je pač »Mimogrede«: favn in favniška sta se mimogrede spoznala, s sladkim obrazom se tiščita drug drugega in mimogrede sta si vjela zajca za večerjo. »Glava dame« je s prav finim okusom izdelana. »Trubar« in »Daritev« predstavljata posebno vrsto upodabljanja. Oba kipa predstavljata v bistvu isto misel, ženska darovalka dviga daritveno posodo proti nebu, poklanjajoč bogovom pridelke, Trubar, zroč v nebo, šepče svoje veroizpovedanje. »Amaconka« z moškimi potezami v mišičnih opreza stoječ na skali sovravnika; osnovan je kipec po ideji, ki jo je zasledoval slavni hrvatski kipar Meštrovič v svoji seriji kipov, miškulatura pa je kljub temu, da predstavlja kipec amaconko, izpadla preveč moško.

Ropret je razstavil lesorezbo »Prihod na dopust«, v kretnjah sicer premalo živo, v celoti pa lepo zamišljeno umetnino. Izraz v obrazu moža in žene je za ta slučaj nekoliko pretop, dobro pogodena pa je plahost deklice, ki očeta ne spozna več in se skriva ob maternem predpasniku. Dolgo ni bilo očeta domov, — vojna je dolga.

Strnen ima v razstavi nekaj prav prvovrstnih slik. »Magdalena« je pač najboljšo delo, ki je vidimo v razstavi, pa tudi »Krinka«, dasiravno v pozi ne tako učinkovita, zasluži vse priznanje; v »Magdalenici« je izražen ves kes nad zgrešenim življenjem. Nekoliko manj izrazita je slika »Po kopelji«. V pokrajinskih slikah Strnen ne dosega onega mojstrstva, ki pa kaže v žanrskih slikah.

Jakopič, ki ga srečamo tudi že v prvem oddelku, je izpostavil veliko sliko »Za gospodarja«, ki pa še ni v vsem detajlu izgotovljena. Predstavlja sejalca v pekočem solncu, ko puhti zemlja vročino in ti tresoč se zrak jemlje razgled. Ker gledaš proti solncu, ti predmetov ni mogoče dobro razločiti, slutiš hišo na holmu v ozadiju in kozolec, videti jih ne moreš, ker ti jemlje solnce vid. »Oh košnji«, dvojne slik, večja v največji vročini, manjša proti večeru. Seno obračajo kosci in dekle, vroče je njih delo, a mudi se, treba je končati pred neyhto, to čutiš, ko opazuješ veliko sliko, prezgodaj bo mrak, si misliš, ko gledaš manjšo. Ti dve sliki smelo štejem za najboljša Jakopičeva umotvora v sedanjih razstavi, pa tudi »Anka« in »Večer«, zlasti na poslednji, sta dobro pogodena. »Bajka« — tu je pač ime napačno pogodeno za sliko pripovedovalke v solnčnem svitu na zelenem, v cvetajočem vrtu. Tudi poslušalka, deklica se mi nikakor ne zdi, da bi poslušala bajko. Mlada žena, mlado dekle, roko

na srcu, solnce, zareče listje in bajka, — to ne harmonira. Jamovi ste dve sliki »Pogled na Ljubljano« in »Drevored«, prva slika neizdelana.

Franke. Za nekaj trenutkov se vrnemo k stari šoli. Občudujemo tu zlasti v pokrajinskih slikah vso mladeniško vneto in plodovitost našega najstarejšega slikarja. Zlasti v pokrajinskih slikah občudujemo njegov okus in v njegovi sliki »Na Fužinah« vidimo, da se ne straši niti najtežjih problemov. Zlasti ozadje te slike je naravnost neprekosljivo, dočim gre v ospredju preveč v detajl, kar pa sicer celotnega vtiska nikakor ne moti. Sliki »Savljice« in »V Mestnem logu«, ki ne gresta tako zelo v podrobnosti, lahko prištevamo tudi po sedanjem slikarskem okusu med najboljše slike razstave. Tudi portreti so dobro pogodeni.

Magolič ima v razstavi zelo dober pogled skozi borovce na »Večni poti«, njegova »Mesečina« pa je preveč zelena. Zelo dobra je tudi njegova slika »Pomladno jutro«, ob jezeru, lahno vzvalovanem od jutranje sapa.

O Tratnikovih slikah v olju mora vsakdo videti, da so to le prvi poskusi, sicer je Tratnik vztrajal pri svojih materialističnih motivih. »Pri njegovem »Sejalcu« pogrešamo markantnosti potez, vse preveč flovnato, desna noga zarisana, ali pa naj predstavljala invalida, ki ga pri naboru niso vzeli k vojakom.

Santlov »Hlapec Jerin« te bo zdaj pa zdaj vprašal, kam naj te popelje. Bič v roki čaka in gleda pazno v daljavo. »Motiv iz Pazina« v II. oddelku je prav čedna slika, manjka ji pa motivacija, zakaj stoji hiše v senci, dočim je vse zelenje pri hišah v najlepšem solncu.

Zupan je razstavil eno samo sliko.

Izmed Žmitkovih slik je najboljša »Rečica«. Slika »Športka« stoji v preozkem prostoru ter vsled tega ne more učinkovati.

Klemenčič ima razstavljena dva »Interjera«. Oni v II. oddelku, obsežnejši, brez otroka, je boljši vsled živih refleksov. Dobre so tudi njegove kmetičke hiše.

Posebne vrste vtisk ti napravi Zupančeva slika »Paysage«, na Golovcu majhna hišica z mizo in klopijo pred njo in ulnjakom ob strani. Kot dekorativna slika ima vsakakor svojo posebno vrednost. Tudi slika »Rešetarska obrt« je dobro pogodena samo prejasna in presvetla.

Gaspari ima razstavljeno celo vrsto slik, med njimi »Zvonarje« prav domačo »Madono« in prav posebno prikupljivo sličici »Mater z otrokom«. Tudi »V krčmi« se oba pivca prav dobro počutita. Vse njegove slike so prav domače in prikupljive.

Vavpotič je prinesel v razstavo samo tri slike, najboljša izmed njih je že stari znanec »Otrok s psom«.

Končno naj omenim še Smrekarjeve risbe. V originalnosti idej se ne kosa nobeden z njim. Izborna karikaturna, kakor ga spoznamo v »Ambiji« in v sliki »Dolg čas«, ko mu paiki zapredo že ob pol 11. uri zvečer lase, ko se zdeha celi družbi, nam je prinesel k znanu »Zakladu«, »Čarovnika«. Originalne so tudi njegove risbe »Zapeljivka«, »Za dušec«, kvartanje za duše pod vislicami; peklenščku se prav široko smeje, mora pač imeti srečo z dušami. Komu se še ni sanjalo, da je brez zrakoplova letal no zraku? Samo odkočil je, na ga je neslo čez strohe, za njim pa tron preganjalcev. Breca, breca, na bož ušel! Vešče, snaki, snloh vsake vrste čarovnije, to je njegov element.

Kdor si ne bo žel, ogledati razstave, temu so bile seveda tudi te vrstice zaman napisane, našim umetnikom pa gre še enkrat zahvala za njih trud in upajmo, da bodo v bližnjih dneh tudi naši umetnosti napočili boljši dnevi.

Zadnji dnevi Srbije.

II.

Vojna je prišla za Srbijo sicer nepričakovano, toda zaupanje v rusko silo je bilo tako t. jno, da je vladal splošen optimizem. Vlada in vrhovno zapovedništvo sta bila prepričana, da bodo Rusi v najkrajšem času osvojili Galicijo in udarili čez Karpat, Srbom pa bo lahko prodirati čez Savo proti Budimpešti in čez Drino v Bosno. V ostalem se je računalo tudi s splošno vstajo avstrijskih Jugoslovanov.

Vojaški dogodki prvih tednov pa so srbskim krogom dokazali, da stvar ni tako ednostavna, da se vojna ne bo tako naglo končala. Zato se je srbska vlada pobrgala za denarno podporo entente. S posredovanjem Rusije je dobila angleško posojilo, ki se je izplačevalo v meseč-

nih obrokih in sprva le v strogo vojaške namene, kar je pozneje povzročalo mnogo sitnosti in preprirov med Nišem in Londonom, ker je imela Anglija na ta način nekako kontrolo nad srbskim finančnim gospodarstvom.

Med Rusijo in Srbijo so vladali takrat izredno pristrški odnosi. Ko so se pojavili prvi razpori med vlado in vrhovnim poveljstvom, je ruski vojaški ataše podpolkovnik Artamanov opetovano posredoval. Spor med vrhovnim poveljstvom in Pašičevo vlado je bil zelo oster. Stranka oficirjev - zarotnikov, ki je vladala v glavnem stanu, je smatrala vojno kot svojo zaslugu ter je hotela dobiti tudi odločilni vpliv na državne posle. Pašiču zopet se je šlo za prvenstvo in celo pozicijo kot vodilnega in edino merodajnega srbskega državnika. Kralj se za te spore ni brigal, prestolonaslednik ni vedel, ali se naj pridruži tej ali oni stranki. Le posredovanju ruske diplomacije in pa intervenciji vojvoda Putnika, kateremu je Pašič obljubil, da mu bo skupština votirala častno nagrado 250.000 frankov (kar se pa pozneje ni zgodilo), se je zahvaliti, da ni postala kriza očitna in opasna. Stvar se je razrešila tako, da se je Srbija takorekoč razdelila: na vzhodu in v Makedoniji je vladal Pašič, na zapadu, v Belgradu in v vsej srbski deželi do Morave, torej v tkzv. vojnem ozemlju, je zapovedoval edino le glavni stan. Takšne so bile razmere v Srbiji, ko se je pričela zimska ofenziva avstrijskih armad v smerih Belgrad, Valjevo, Užice - Čačak. Strahovite izgube ljudi in materiala ter ponovni porazi so armado demoralizirali, divizije so konnale, dezertacije so se množile: V glavnem stanu v Kragujevcu in v Nišu je bilo vse obupano. Zlasti ko so Avstrijci v decembru 1914. zasedli Belgrad, se je zdelo da je Srbija izgubljena. Prebivalstvo je očitalo vladi in generalnemu štabu nezmožnost in je sumničilo Putnika, da je pustil Avstrijce le radi tega v deželo, ker hoče skorajšen mir. Ta trenutek je porabil Pašič, ki ni hotel prevzeti vse odgovornosti za morebitne posledice danega položaja, za rekonstrukcijo svojega kabineta. V ministrstvo so vstopili zastopniki mladoradikalcev in napredniakov, liberalci na po Pišičevo povabilo odklonili. Pašič je s to rekonstrukcijo zopet obvladal situacijo, tembolj ker je bila usoda sovražne ofenzive notem, ko je prevzel general Mišič novelstvo nad levim krilom, odločena. Umik avstrijske armade je povzročil popolen padec zarotniške stranke, katere glavni nasprotnik general Živojin Mišič je postal prva oseba srbske vojske. Glavni zarotniki njim na čelu podpolkovnik Drautin Dimistrijevič so bili iz glavnega stana odstranjeni, na njihovo mesto so prišli Mišičevi pristaši. Vojvoda Putnik je sicer obdržal svoje vodilno mesto, toda njegov glas ni več odločal.

Pašičev triumf je bil nopolen in njegova pozicija je bila močnejša, kakor kedaj. Tudi prestolonaslednik je sedaj odkrito stopil na njegovo stran. V tem času, ki je bil morda ugoden, da bi se bil dal skleniti ugoden separaten mir, bi se bil lahko Pašič izkazal velikega državnika. V deželi, ki je ječala v grozotah epide-

mij, so se pojavljali resni glasovi za mir, celo v glavnem stanu se je govorilo o tej eventualnosti in trdilo se je celo, da je sam vojvoda Putnik vnet zagovornik mirovne ideje. Gotovo je, da je Putnik svaril pred nadaljnimi akcijami, ker je bil prepričan, da z decimirano armado ni mogoče ničesar doseči. To je bil tudi povod, da se je od takrat srbsko armadno vodstvo jako konsekventno protivilo vsaki novi ofenzivi.

Pašič in njegovi ministri pa so bili drugega mnenja. Pašič sam se je postavil na čelo velikosrbske struje, ki je hotela obnoviti Dušanovo carstvo.

Inteligenca mu je sledila. Cela Srbija se je takrat pogrezala v ponosu veselju in megalomanije. Ententno časopisje je proslavljalo Srbe kot največje junake zgodovine in kult srbskega heroizma je šel tako daleč, da ste morali ruska in angleška vlada proti temu nastopiti. Angleška vojaška cenzura je sporočila srbskemu glavnemu stanu, da naj bojo njegova poročila nekoliko manj gostobesedna, sicer da jih bo — konfiscirala. Tako je izgubil srbski narod v svoji eksaltiranosti duševno ravnotežje in ogrozna večina je bila prepričana, da je prišel čas konečnega obračuna s »preperelo Avstrijo« in da so dnevi Velike Srbije že napočili. Listi so prinašali vsak dan nove projekte in karte o razdelitvi Avstrije in zlasti dnevnik »Pijemont«, »Politika«, (katere lastnika brata Ribnikarja, Slovenca po rodu, sta pozneje padla na bojišču) in »Odejek« so razlagali svojim čitateljem vedno nove načrte za bodočnost. Ko je padel Przemysl, se je tudi vlada oficijelno prigrizila tem prorokom in Pašič je smatral, da je prišel sedaj trenutek, ko je treba zaveznikom prijaviti velosrbske aspiracije. Videl je Ruse že v Budimpešti in na Dunaju ... (Dalje prih.)

Zdravililčo
Gleichenberg
Stajersko.
Sezina: 15. maja do 30. sep.
Prospekte daje zdravililčna komisija.

Priznana najboljša
Pfaff brzošivalne stroje
v navadnih in najfinejših opre mah z 10 letno pisмено garancijo
kakor tudi najbolj priljubljena
Puch vozna kolesa
priporočila tvrška
IGN. VOK,
Specijalna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.
Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

Krasne umetniške in vojne raglednice
na drobno in debelo
M. Tičar, Ljubljana
I specijalna trgovina in založba razglednic na Kranjskem.
625
Za trgovce priznana največja in najcenejša izbora:

Modni salon F. Barborič
Mildner nasled.
Ljubljana, Mestni trg šte. 7.
priporočila svojo veliko zalogo dunajskih modelov
svilnatih klobukov, slamnikov, kinčanih
in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d.
Vedno velika izbora žalnih klobukov.

Fellerjev dobrodejni, poživljaljoči rastlinski esenčni fluid z znakom

ELSA-FLUID
blaži bolečine.
12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzarg št. 238 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Sprejemem tako 1907
brivskega pomočnika
s plačo 70 kron na mesec. Hrana in stanovanje v hiši. Napitnine na mesec 120 kron, — garantirano.
Herma Bukovčan,
Postojna 73.

M. Schubert
preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Slovenska ul. 5.
priporočila veliko zalogo tkanin in glase-rokavic, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, rođna dela in materijal, kirurģične predmete. 413
Moderna predtiskarija.
Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Najniže cene. Dobro blago.

Popravila točno in ceno.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275
Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.
Vezane K 1-50, v platnu K 1-80.
Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Močan konj

3 1/2 leta star je na prodaj.
Vpraša se **Stari trg št. 19. spodaj.**
1924

dečka

Krepkega
z dobro izobrazbo sprejme trgovina mešanega blaga. Hrana in stanovanje v hiši. — Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1929

učenka

Išče se
k šivanju, ter ena pomočnica v trajno delo. Sprejme se le prva moč.
MICHALIČEK RIHAR, Lingarjeva ulica št. 2. Ljubljana.

Hišo

kupim v Poljanskem ali šentpeterskem okraju.
Cenjene ponudbe pod „Hiša št. 50/1935“ na upravništvo »Slov. Naroda“.

2 meblovani sobi

s 4 posteljami z ali brez hrane, če mogoče s vporabo vrta, se iščeta za takoj. — Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „A 1/1918“.

Kigijenična manufaktura Julij Singer
Dunaj 1, Wiesingerstr. 8
Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr. Zaprti, 30 vinarjev v znamkah. 143

SODE

prazne od petroleja, jedilnega olja in denat. spirita, kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah trdka
Ivan Jelačin, 1787
Ljubljana, Rimska cesta št. 1.

Hiša

v dobrem stavbenem stanu se kupi.
Ponudbe s ceno na upr. »Slovenskega Naroda« na naslov „Crnovojnik“ 1838.

Vojnopoštne dopisnice.
K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubzenskih K 5—; umetniških razglednic K 6 razpošilja po povzetju 1551
Schleier-jeva založna razglednica
Dunaj XVI/15, Brunnengasse 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

Trgovski sotrudnik, vojaščine prost išče zastopstva.
Cenjene ponudbe sprejema naše upravništvo pod „Veston 1916“/1931

Delovodjo

izurjenega in zanesljivega za parno opekarno sprejme takoj
dr. R. Pipuš v Marlboru.
Prednost imajo izučeni ključavničarji.

Sluga

se sprejme v
Kino Ideal.
1937

pisarniško moč

Iščem
z večletno prakso Zahteva se zanesljivo knjigovodstvo, samostojna nemško-slovenska korespondenca in znanje nemške stenografije. Služba trajna in dobra plača. Ponudbe pod: „Dober kon-torist 33“/1935 na upr. »Slov. Nar.«

akviziterje

Spretno
proti stalni plači in proviziji sprejme prvovrstna domača zavarovalnica. Ponudbe pod „spreten“ na upravn. »Slovenskega Naroda«. 1710

Pristavnika

veščega vseh kmetskih opravil, treznega, pridnega, poštenega. vojaščine prostega in oženjenega se išče za večje posestvo v savski dolini na Spodnjem Štajerskem. Njegova žena bi morala proti plači voditi gospodinjstvo, žoli odrasli otroci pa bi se najeli za posle. Pismene prijave je pošiljati na naslov: **Anton Gnus, nadučitelj na Dolu pri Hraštniku.** 1877

G. Flux

Gosposka ulica 4, I nadstropje, levo 1903
Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb
išče nujno:
gospodinja k starejšemu gospodu; inteligentno, samostojno gosposko kuharico v knežjo hišo; gospo in gospodično k otrokom za zelo dobre hiše v Ljubljani in zunanji; sobarico, dekle za vse, več navadnih in boljših kuharic, čedno dekle k osamelim dami itd.
Priporoča se:
prodajalka za filijalo, starejša, zmožna kavčice, zelo sprotna za prodajo; več mladih, čednih natak-ric, blaginčarke za kavarne in trgovine, le dobro izvežban boljši personal vsake vrste.
Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanaka.

Prodajalka

špec. meš. stroke z daljšo prakso želi službo za tabo ali pozneje. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 1934

! hiša !

Proda se
iz proste roke s petimi stanovanji in hlevom za tri konje. **Jenkeva ulica št. 14.** Cena po dogovoru. Izve se v hiši. 1870

Štajersko deželno zdravilišče: Rogaška slatina.

Izborni zdravstveni uspehi pri boleznih v želodcu in črevesu, protinu, srčni napaki, diabetes, nevroziteti. — Krasni izleti. — Vse gostilne, zlasti švicarska mlekarica v polnem obratu. — Zveze z brzovlaki na vse strani. Prospekte in poasnila daje zastoj **ravnateljstvo zdravilišča.**

Seydlin

Najbolje za zobe
135

60 ur luči dajejo Rachmannove „Luna“ sveče

n. drž. pat.

stanejo 10 vinarjev.

Dobe se v vsaki trgovini.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.
I zvezek:
Kazenski zakon o hudoodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodanim
tiskovnim zakonom z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.
V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Puch-motorno kolo

3 1/2 Ps. z verižnim nagonom, prosti tek (Lehrlauf), 2 hitrosti, tudi brez pnevmatike, se kupi. Ponudbe na **M. Sterniša, Viš št. 94 pri Ljubljani.** 1927

VELIKA prazna soba

se takoj odda.
Poizve se v upravništvu »Slov. Naroda«. 1915

Proda se prostorna hiša

v Ljubljani z lepim obdelanim vrtom, na mirnem, prijaznem kraju. 1910
Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, več nemškega jezika in lepim vedenjem se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovino z mešanim blagom. 1802
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Kocke za juho

iz najboljših surovin izdelane v zavojih po 1000, 500 in 100 kosov dobavlja na veleodjemalce 1932
Robert Popper, Praga, Karolinental 382.
Vpeljani zastopniki se sprejmejo.

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **Ria balzam** ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših **kurjih očen, bradavic, obtiščancev.** Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4—, 6 lončkov K 5.50. Na stotine zahvalnih pisem in priznanj. **Potenite nog, rok, pazduhe** naglo odpravi Ita-prašek. Cena 1 1/2 krone, 3 škatlice 3 1/2 krone.
Kemeny, — Rošice (Kassa) I Postfaeh 12/824, Ogrsko. 1930

Vila Antonia

Cirkvenica
nad parkom in kopaljščem z vso udobnostjo. Zmerne cene.
Pojasnila: **Vila Antonia, Cirkvenica** ali **dr. Ivan Hubad, Školja Loka.**

Razglas.

Vodovodno podjetje za **Kranj in okolico** odda v zakup svoj **LOV**
na posestvu „Čemšenik“ v občini **Preddvor** za dobo 5 let, to je za čas od 1. julija 1916 do 30. junija 1921 potom javne dražbe, ki se vrši dne 27. junija 1916 ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni v **Kranju.**
Zakupni pogoji so med uradnimi urami vsakemu na vpogled.
Vodovodni odbor za **Kranj in okolico** dne 14. junija 1916.
Predsednik: **F. Polak s. r.**

Kupim damste dobroohranjeno KOLO.

Ponudbe pod „kolo 16/1928“.
Kupijo se vsakovrstne

vreče

Obvezne ponudbe z navedbo množine je poslati na **Ljubljana, poštni predal 123.** 1881

Za 1. julij t. l. se išče 2 opremljeni sobi

s kuhinjo. 1899
Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod „1. julij/1899“.

Zaradi družinskih razmer se prodaja iz proste roke hiša:

v **Novem Vodmatu, Društvena ul. št. 38,** pod ugodnimi pogoji. Več po-1806
ve lastnik istotam.

10 sodov 1864 kislega zelja

in večja množina fine pristne sli-vovke na prodaj.
Vprašanja pod „Genenost 14/1864“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Pozor: stanovanje.

Iščem
dve meblovani sobi s kabinetom in kuhinjo (ali vporabo kuhinje) v pritličju ali I. nadstropju. 1921
Ponudbe na: **Gospa Borecovič, Bleiweisova cesta št. 1, spodaj.**

Dobro izvežbana prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom **Anton Trevena nasled, Jesenice, Gorenjako.** 1916

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, krepkega se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri trvdki

Anton Mucha, Metlika (Belakrajna). 1866

Proda se skoro čisto nova spalna soba, jedilna soba

ter 1919
kopalna peč z kadjo.
Proda: **Milica Predovič, Poljanska cesta št. 73.**

Arondirano posestvo

v neposredni bližini Ljubljane, obstoječe iz velike enonadstropne hiše, obširnega gospodarskega poslopja, zelenjadnega in sadnega vrta, lepega parka in male njive, vse obzidano in ograjeno, je zaradi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji ev. menjalnim potom, na prodaj. 1913
Resna vprašanja na upravn. »Slov. Naroda« pod „Naložba kapitala“

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Dolniška glavniča 8,000.000 kron. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.
Poslovalnica e. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Priporoča nakup srečk za 1. razr. VI. c. kr. avstrijske razredne loterije. Sprejema vlog. knjižico in na tekoči račun in jih obrestuj po **4 1/2 % čistih.**
Žrebanje za ta razred dne 14. in 15. junija 1916.
1/2 srečke K 40—, 1/3 srečke K 20—, 1/4 srečke K 10—, 1/5 srečke K 5—.
2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama. Nakazila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršuje se točno in nakulantnoje.

Legenda o miru.

V kmečkem domu se je porodil deček, ljubko dete, polno čilega zdravja. Boter in babica sta z velikim ponosom ponesla novorojenčka h krstu v bližnji župnijski cerkev. Pred sv. krstnim obredom so odgnili dete. Tu glej čudo, namesto deteta je v plencah utripala gibka — riba. Sam župnik je zastrmel nad tem čudesom.

Čez nekaj časa pa je mirno vel botru:

»Ponesite to domu! Ako se doma izpremeni zopet v dete, povrnite se z njim takoj semkaj, da je krstim.«

Boter in babica sta se vrnila domu k materi, in glej, riba se je pretvorila nazaj v dete. Zato sta se zopet napotila v cerkev.

Ko so pa pred sv. krstom odkrili dete, je cepetalo v plencah drobno, živahno — žrebe.

Vsi so zastremli nad tem novim čudesom. Župnik pa je mirno navsvetoval:

»Nesite to zopet domu! Ako se doma izpremeni v dete, mi je morate precej prinesiti, da je krstim.«

Boter in babica obljubita. Prišedša domov, sta odgnila — in glej, mesto žrebeta je v plencah mirno spavalo dete.

Odpravita se z detetom tretič v cerkev. Babica odgrne pregrinjalec z deteta in glej čudo, namesto deteta gleda iz plenice zlat — klas.

Župnik pa sedaj ni odložil obredne knjige, ampak je krstil klas kot pravo dete na ime sv. Jakoba.

Ko sta se boter in babica povrnili k materi, se je klas pretvoril zopet v dete.

Mati je drhtela od strahu, kaj se hode še zgodilo z njenim detetom, da so se nad njim pojavila taka čudesa.

A čuj, dete je odprlo usteca in izpregovorilo:

»Gorje, gorje bi bilo zemlji, ako bi me bil župnik krstil kot ribo. Silne povodnji, kakršnih še ni bilo od običnega potopa bi poplavile plodna polja in ljudje bi potem umirali od lakote!«

»Gorje, gorje pa bi bilo zemlji tudi tedaj, ko bi me bil župnik krstil kot žrebe. Vojske proti vojskam, ogromne, orjaške, še s silnejšimi grozotami kakor sedaj bi zadivljale po vsej zemlji. Konjska kopita bi steptala, pomandrala lepo zemljo, da bi slednjič na njej ostal samo en jezdec in en konj!«

»Blagor pa narodom, da me je župnik krstil kot klas. Ko bo ta dozorel, tedaj se povrne na zemljo blazen mir, po katerem hrepene ljudstva z vso svojo dušo!«

Izpregovorivši te besede, je umolknilo, zaklopilo oči in sladko zaspančkalo.

Odlej ne govori več, ampak se dalje razvija, kakor druga deteta, ličica se mu polnijo in rdeče, v sanjah pa se mu krožijo usteca v sladek nasmeh, ko mirno spava v zibki.

K materi prihajajo sorodniki, znanci in sosedje in imajo veselje z detetom, ki od časa do časa odpira svoje lepe modre oči, iz katerih seva rajski — mir.

Vas Oplotnica, čadramske župnije v konjiškem okraju na Štajerskem, ima to čast, da se je v njej porodilo ono čudno dete, katero je krstil čadramski župnik. Ta govorica kroži že mesec dni tukaj pri nas na Frankolovem in po okolici. Imenitno je gledati ljudi, kako sprejemajo to novico. Tu so lahkoverni, ki bi takoj verjeli to pripovedko, ako bi jim odločno ne ugovarjali neumni Tomaži. Ob orjaški borbi narodov, kakršne še ni videl svet, ki trpi sedaj pod grozoto vojne s tolikimi žrtvami, ki jih ni moči prešteti in umeti, je posebno dovteta priprišta ljudska duša, da išče izhoda v tajinstvenosti. Nekaj nadzemskega pričakuje, da bo iz tega orjaškega boja prisiljal — mir.

Ta ljubka legenda morda ni plod sedanjih dni, temveč je počivala v narodnem izročilu ter je zdaj vznikla na dan. Mogoče, da je bila tudi kje zapisana, saj naš priprosti narod tako rad pogleda v stare »prerokovanske knjige«. V tej legendi se zrcali pristna slovenska duša, ki tudi v krutih časih rada sanja, baj in pesni.

Ivan Stukelj.

Poročilo o delovanju podružnice „Rdečega križa“ v Litiji.

V miru in še ko je že izbruhnila vojna, ni nihče v Litiji pričakoval, da bi se tu ustanovila bolnišnica.

Toda, ko je tudi tu vojaška oblast priredila strežniški tečaj, ki se je vršil v novi šoli med počitnicami, katerega so se v nepričakovano obilem številu udeleževali litijske gospe in gospodične, je dozorela misel, ustanoviti podružnico »Rdečega

križa« in bolnišnico v novi šoli. To se je zgodilo o priliki posvetovanja županov celega okraja dne 10. avgusta 1914 pri okrajnem glavarstvu, kjer se je ustanovila podružnica »Rdečega križa« za ves politični okraj in izvolil širši odbor, ki bi posloval v mirnem času. Ožji odbor podružnice za vodstvo bolnišnice in za čas vojne se je pa izvolil posebej iz dam in gospodov, ki stanujejo v bližnji Litije in Šmartna. Ta odbor se je takoj z veliko vnemo poprijel dane mu naloge. V prvi vrsti zbirati prispevke in material za bolnišnico, to je: postelje, perilo in jestvine. Prebivalci iz Litije in okolice so se po večini izkazali velikodušne in darovali cele postelje z vso opravo, darovali so denar in jestvine.

Ker je Ljubljana imela preveč svojih zahtev, nam centralno društvo »Rdečega križa« ni moglo priskočiti na pomoč in tako smo bili navezani zgol na dobroto prebivalstva litijskega okraja, s katerega pomočjo se je zbralo 100 postelj, jih postavilo v šoli in »Sokolskem domu« in se tako ustanovila bolnišnica.

Vseh posameznih dobrotnikov ni mogoče naštevati, bilo bi preveč in tudi sami tega ne zahtevamo, kajti nele posamezniki, ampak ves okraj se je združil in prispeval po najboljših močeh za novoustanovljeno bolnišnico. Iz višjegaškega sodnega okraja so nam pridni nabiralec pošiljali veliko perila, sadja, jajc in denarnih prispevkov. Iz okoliških župnij smo dobili vse krompir, kar se ga je rabilo brezplačno; pa tudi mnogo drugega, kar se je potrebovalo v bolnišnici. Duhovščina, učiteljstvo, županstva so zbirali denarne prispevke. Imena zbiralcev in darovalcev so zapisana v naših zapiskih in se ohranijo zapisana za bodočnost.

Imena darovalcev se niso objavljala v časopisih, ker je dnevnikom primanjlo prostora, toda vsi dobrotniki so prepričani naše in naših ranjencev velike hvalečnosti in Bog naj vsem obilo povrne!

Bolnišnica s 100 posteljami je že veliko podjetje in dasi brez pomoči centrale, zanašajoč se le na prostovoljno pomoč, smo dobili prve ranjence dne 3. oktobra 1914.

Odbor je prevzel res težko nalogo, za kar je bilo treba dovolj poguma in požrtvovalnosti. Izvoljeni so bili vsi na svojem mestu do konca. Bolnišnico smo vzdrževali 20 mesecev in bi jo bili še nadalje, pa je vojaška uprava, ker ni več silne potrebe, odredila razpust, da se šola prepusti svojemu namenu.

Dokler vojna traja, se občni zbor ne bo vršil, zato ne navajamo nikakih števil, niti imen, to spada k občnemu zboru, kakor tudi natančno poročilo o delovanju bolnišnice in odbora.

Za svoje delovanje in vzorno vodstvo bolnišnice je bil odbor opetovano pohvaljen od vojaških oblasti kakor tudi od vodstva »Rdečega križa«, ki je razpust bolnišnice zelo obžaloval.

Zahvala ranjencev, ki se je dostikrat na zelo gniljiv način pojavljala, je pač najlepše plačilo za one dame, ki so dan na dan opravljale težko službo v bolnišnici in vztrajale do konca, kljub tolikim nasprotstvom, ki jih ima vsaka dobra stvar od strani oseb, ki so imele zaprt žep za bolnišnico, pač pa polna usta klevet in laži.

Odbor podružnice ima zavest, da je vse svoje moči, podpiran od dobrotnikov, v polni meri uporabil nesebično in le v korist plemenitemu podjetju bolnišnice »Rdečega križa«. To v poslovlilo ob razpustu bolnišnice.

Podružnica »Rdečega križa« v Litiji, dne 10. junija 1916.

O maščobi in masti.

(Konec.)

Kako shranjevati mast in oije?

Za shrambo vseh vrst masti je treba temnih, suhih, hladnih in ne zaduhlih prostorov.

Ze navadna svetloba razkrajata toščo, tem bolj pa direktni solnčni žarki. Surovo maslo postane na svetlem lojeno. Še bolj občutljivo kot surovo maslo je pred solnčno svetlobo kuhano maslo. Čisto malo časa zadostuje, da izpremeni svetloba par milimetrov debelo plast te masti v lojevino, četudi ostane sicer njega kemiška lastnost docela podobna oni surovega masla. Če se obledeno in lojeno kuhano maslo topi z dobrim, dobi v kratkem cela zmes lojev okus in duh. Prvotna rumena barva se izpremeni v umazanobelo. Kdor nima temne shrambe, naj si okna zastre s temnim blagom, ali v njih napravi rumene šipe.

Poleg svetlobe je glavni vzrok razkrajanja in izprememb na masti in olju kisik, ki ga vsrkava toščica teh masti iz zraka. Najmanjše zlo je

pri tem, da se znižuje vrednost, ki jo ima toščica za nastajanje gorkote v organizmu. Olje se vsled tega razpošilja in hrani bodisi v lesenih sodčkih ali železnih rezervoarjih. Nadrobno se prodaja in hrani ali v zaprtih steklenicah, ali v pločevinastih posodah. V malem se zavija surovo maslo, da se ga varuje pred zrakom, v čisti pergamentni, ali ceresinski papir, ali v čisti, bel prtici. Na debelo se razpošilja zlasti eksportno blago, obdano s takim papirjem, v lesenih sodčkih ali zabojih. Surovo maslo, ki je določeno za daljšo vožnjo na ladjah, je shranjeno v zacinjjenih pločevinskih puščicah. Še najmanj škoduje zrak svinjski masti, katero je pa vsakako varovati pred hudim preprihom.

Nadaljnjo razkrajanje toščice povzročata svetloba, gorkota in vlaga. Najboljša gorkota za shranjevanje masti, zlasti surovega masla, je hlad od +2 do +8° C. Pri tej temperaturi se drži navadno surovo maslo neizpremenjeno vsaj 5 tednov. Trepežno, eksportno blago ostane nepokvarjeno najmanj 3 mesece. Pri večji gorkoti se začne surovo maslo topiti in razkrajati. Za surovo maslo je vsled tega, zlasti poleti, najprimernejša shramba suha hladilnica ali ledenik. Za daljše transporte surovega masla je uporabljati hladilne železniške vozove, razventega je blago primerno izolirati. Surovo maslo je mogoče zelo dolgo časa hraniti tudi v zmrzovalnicah. Pri tem pa postane nekoliko lojeno, se drobi in izgubi na aromi.

Nekoliko manj občutljivo pred gorkoto, kot surovo maslo, je kuhano maslo, mast in olje, dasi tudi tem škoduje prevelika gorkota, a tudi prevelik mraz. V premrzlem prostoru se n. pr. olje strdi. Gošča, ki se pri tem napravi, težko izgine celo pri +25° C, četudi je strjeno olje navadno pri tej temperaturi topljivo. Vsekako je varovati mast in olje in naj si je isto v kakršnihkoli posodah, pred direktno gorkoto solnčnih žarkov. Vlaga najbolj podpira rast plesnobe in drugih mikroorganizmov, ki so vzrok, da postane mast žarka.

Ker potegneta olje in mast nase razen duha, je neobhodno potrebno, da se shranjuje v čistih in snažnih posodah ter v zračnih prostorih, kjer ni dišečih stvari.

Ali je mogoče pokvarjeno mast in olje še popraviti?

V zmislu tržno - policijskih predpisov je zdravju škodljivo, pokvarjeno in eventualno tudi potvorjeno maslo, mast in olje oddati v tehniške svrhe, zlasti za izdelovanje mila, sveč, kolomaza itd. Male množine takih živil je bilo v mirnih časih uničiti. Za pokvarjeno toščo, zlasti, če je kot taka zdravju škodljiva, kemija namreč ne pozna sredstva, ki bi jo napravilo zopet užitno.

V današnjih časih, ko primanjkuje masti, pa je važno varčevati s tem živilom tudi na ta način, da se ga skuša popraviti in rešiti kolikor toliko za užitek. Navajam vsled tega naslednji nasvet, ki brezdvomno ni najslabši.

Naši mesarji in tudi gospodinje kuhajo pokvarjeno maslo, mast ali olje kake pol ure na ne nepreveh hudem ognju. Na 1 kg zelo pokvarjene toščice pridenejo po dve srednje debeli čebuli. Ker vplivajo menda najboljše zunanje plasti čebule, je niti prerezati ni treba. Nekateri vržejo razen tega v mast še nekoliko rožmarina in lavorjevih listov. Mast pušče strditi potem, ko so iz nje takoj po kuhanju vzeli čebulo in druge primesi.

Pred kratkim sem čital tudi v znanstveni reviji »Zeitschrift für Fleisch- und Milchhygiene«, da je mogoče na ta način napraviti najbolj zdravju škodljivo maščobo zopet užitno. Kmetске gospodinje na Gorenjskem napravijo laneno olje prav okusno, ako ga zavrejo in opečejo v njem med tem kos kruha.

A. R.

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneh vojnih potreb!

Darila.

XXVII. zaznamek prispevkov, ki so jih vpsolali c. kr. deželnemu predsedništvu naslednji darovalci:

B. V korist vojno - oskrbniskega zaklada:

Okrajno glavarstvo v Ljubljani 1% popust plač uradnikov, 31 kron; okrajno glavarstvo v Krškem 1% popust plač uradnikov, 17 K 47 v; okr. glavarstvo v Postojni 1% popust plač uradnikov, 23 K 48 v; okr. glavarstvo v Logatcu 1% popust plač uradnikov, 16 K; okr. glavarstvo v Kranju 1% popust plač uradnikov 21 K 32 v; okr. glavarstvo v Kamniku 1% popust plač uradnikov, 17 K 60 vin.; okr. glavarstvo v Novem mestu 1% popust plač uradnikov, 72 K 54 v; okr. glavarstvo v Crnomlju 1% popust plač uradnikov, 20 K 46 v; okr. glavarstvo v Litiji 1% popust plač uradnikov, 29 K 83 v; okr. sodišče v Kranjski gori povodom poravnave Jurija Pezdarnik, 5 K; okr. glavarstvo v Postojni, zbirka kancelista g. Franc Slana povodom imenovanja Henrika grofa Attemsa deželnim predsednikom za Kranjsko, 150 K; policijsko ravateljstvo v Ljubljani 1% popust plač uradnikov, 33 K; okrajna glavarstva 1% popust plač uradnikov: v Ljubljani 72 kron 21 v; v Krškem 17 K 47 v; v Novem mestu 77 K 50 v, v Kočevju 25 K 54 vin., v Postojni 23 K 50 v, v Kamniku 16 K 37 v; policijsko ravateljstvo v Ljubljani 1% popust plač uradnikov, 27 K; deželna vlada v Ljubljani 1% popust plač uradnikov, 195 K 72 v. Znesek 893 K 01 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov 111.523 K 14 v. Skupaj 112.416 kron 15 vin.

C. Za vdove in sirote padlih vojakov iz Kranjske:

Alojzij Stermole, davčni oskrbnik, na Brdu, 110 K; zbirka šolskega vodstva v Borovnici, 19 K 76 vin.; gospa Hilda Tönnies v Ljubljani, 50 kron; okr. glavarstvo v Postojni, 1/3 zbirke občinskega urada v Št. Petru pri oddaji legitimacij za moko, 33 K 33 v. Znesek 213 K 09 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov 2000 K 98 v. Skupaj 2214 K 07 v.

D.) V korist pomožnega zaklada za vdove in sirote celokupne obo-rožene moči:

Okrajno glavarstvo v Kranju, darilo Katoliškega izobraževalnega društva v Cerkljah, 30 K; zraven znesek prejšnjih seznamov 3904 K 36 v. Skupaj 3934 K 36 v.

E.) V korist deželne komisije za preskrbo vračajočih se bojevnikov:

Mestni magistrat v Ljubljani, darilo nekega častnika v prid vračajočih se bojevnikov iz Kranjske, stanarina, 15 K 60 v; gospa Hilda Tönnies za proteze v vojni ponesrečenim bojevnikom iz Kranjske, 100 K; zbirka župnega urada v Kamni gorici, 130 K 38 v. Znesek 245 K 98 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov 34.436 K 39 v. Skupaj 34.682 kron 37 vinarjev.

F.) V korist deželne komisije za preskrbo osepelih bojevnikov.

Hranilnične obresti, 4 K 36 v; učiteljsko osebje ženske obrtne šole na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani, mesto nagrobnega venca za umrlo gospo Marijo Schmidt, 64 K; Gledališko društvo na Jesenicah, donesek predstave »Strahomir«, 50 K; ravnateljstvo nemškega Cesar Franc Jožefovega jubilejnega gledališča v Ljubljani, donesek predstave dne 17. maja 1916, 300 K; višji okrajni zdravnik dr. Julian Koztmuth v Postojni, povodom dekoracije z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda, 100 K; ga. Hilda Tönnies v Ljubljani, 100 K; okrajno glavarstvo v Crnomlju, 30 K; učiteljsko osebje c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani, 38 K. Znesek 686 K 36 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov 9456 K 95 v. Skupaj 10.143 K 31 v.

G.) Doneski iz nabiralnikov. Davčni uradi: v Metliki 53 K; v Škofji Loki 45 K 27 v; v Litiji 100 kron; v Višnji gori 80 K 08 v; v Kranju 112 K 24 v; v Ljubljani za okolico 102 K 88 v; finančna deželna blagajna v Ljubljani 116 K; davčni

uradi: v Logatcu 72 K 40 v; v Ložu 56 K 11 v; v Idriji 21 K 89 v; v Trzinu 100 K; finančna deželna blagajna v Ljubljani 117 K; okrajno glavarstvo v Kočevju, uspeh nabiralnikov: 1.) davčnega urada v Kočevju, 1304 K 36 v; 2.) okrajnega tajnika Juliusa Paidasch, 385 K 43 v; 3.) rekonvalescentnega doma Rdečega križa v Kočevju, 138 K 59 v; skupaj 1828 K 38 v; davčni uradi: v Ljubljani za okolico, 101 K 68 v; v Novem mestu 365 K 17 v; v Ribnici, 52 K 25 v; v Škofji Loki 40 K 70 v; v Krškem 17 K 08 v; v Ložu 47 K 25 v; v Cerknici, 50 K 43 v; v Višnji gori 74 K 55 v. Znesek 3554 K 36 v. Zraven znesek prejšnjih seznamov 13.366 K 19 v. Skupaj 16.920 K 55 v.

Vsakovrstne

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu 1855

Fr. Cerar

tovarna slamninkov

v Stobu, pošta Domžale, pri Ljubljani.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Nerli“, barva za lasse in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K, lasne vode in masti; Sampoo za umivanje las, šminke in puder poulični i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpklicenja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Proti

zobobolu in gnjilobi zob

izborna deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom K 1.20. Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda. Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosimo vjdno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštár

10 letna garancija. — Največja izbira vseh oprem.

Naslov za pisma: Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra naslo št. 7.

šivalni stroji

JOS. PETELINC-A

„Gritzner“ in „Afrana“ so res najboljši za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krajajo) mašijo nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,

blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Zahvaljujoč prespekt.

Najfinejše brivake

aparate in kline

brivke, strojne škarje za striženje las, 1187
se najcenejše in najboljše kupi pri
A. WEISSBERGU, Dunaj II.,
Untere Donaustrasse, 23/III., oddelak IV.
Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce gratis.
Slovenska korespondenca.

Zajamčen uspeh ali pa denar nazaj. Tisoče zahvalnih pism na ogled.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med. 1774

Dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 330, velika pušica, zadostna za uspeh K 880. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorji, Dunaj II., Lektorergasse 6 E.
Zaloga v Ljubljani: drogeriji Kamo in „Adrija“.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domoto industrijo! Stare nogavice se ceno podpietujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. 123

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zašitek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

:: **Najnovejša izbera** ::
umetniških in drugih

razglednic

pismenega papirja in vseh pisarniških in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA
Ljubljana Prešernova ulica šte. 7.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Jrančo šte. 2.
poleg Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, travkov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Za poletno sezono
priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9
svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke
ter mične novosti 309

v konfekciji za dame in deklice.
Ceniki zastoj in franko.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd

Anton Černe,
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij

Ljubljana, Selonburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

K 1-20 K 1-20

Sablona s 16 monogrami, primerna za namizne prte, serviete, žepne robce in vseh vrst porilo se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalet strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Nišno in kuhinjska oprava. Postojljiva posoda
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in post. prosto.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške
uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solinčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Stubičke Toplice

zdravijo revmatizem, protin, ischias, živčne in ženske bolezni. 1646

biser hrvaških zdravilišč

Termalne in barske kopeli, masaža. :- Najradioaktivnejši vreli Hrvaške.
Vsa oskrba od 5 kron dnevno.
Prospekto daje upraviteljstvo zdravilišča.

OVES

se nadomesti z melasnimi krmili, ki jih razpošilja deželna centrala krmil, Ljubljana, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je K 35— za 100 kg.

C. kr. moško in žensko učiteljsko v Ljubljani. št. 461. 6925

Oznanilo.

Zelasil za sprejem v I. letnik c. kr. moškega učiteljskega v Ljubljani sprejema ravnateljstvo.

v sredo, dne 28. junija od 2. do 6. ure,
v I. letnik c. kr. ženskega učiteljskega pa
v soboto, dne 1. julija od 8. do 12. ure.

K zglasitvi je prinesli s seboj: krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljanih kozah.

V Ljubljani, dne 9. junija 1916.
Ravnateljstvo.

Dražba zemljišča.

Dne 23. junija 1916 ob 10. uri dopoldne se vrši pri c. kr. okrajnem sodišču, soba št. 26 1911

dražba zemljišča

vlož. št. 125 kat. obč. Želeče.

Pri dražbi pride do prodaje hotel na Bledu z vodovodom in električne razsvetljavo, verando in parkom ob blejskem jezeru, ladijske pravice na jezeru, gospodarsko poslopje, njive, travniki, pašniki in gozdovi. — Cenilna vrednost je K 56 078—, najmanjši ponudek znaša K 37-335-32. Na prvem mestu lahko ostane vključeno posojilo v znesku K 20.000—.

V naročbo priporočamo prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“ šteje med svojimi sotrudniki naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;

„Ljubljanski zvon“ poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovenskih književnih novostih;

„Ljubljanski zvon“ si je tekom svojega 33 letnega izhajanja pridobil v našem slovenskem odlično mesto.

Naroča se:
Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.
Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrletno K 2.30.

PEGE rdečina na obrazu in rdeč nos, ogrci, prišči, gube in ohlapna koža vse napake polti odpravi z jam. staropreiskušena

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 330. Dr. A. Rixa biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 330. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix. kosm. labor. Dunaj IX., Lakerengasse 6.E. Zaloga v Ljubljani: drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Prodajalci koles in mehaniki!

zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pneumatikah in drugih kolesnih potrebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in šivalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23|III oddelek I. 778

Usta-novljeno 1912. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA EBERL in pohištvena pleskarja 121

črkoslikarja, lakirarja, stavbna Ljubljana Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“.

1835 P 60/16/6

Razglas.

Na predlog g. dr. Franceta Šemrov v Kranju kot kuratorja Karola Windischer-ja iz Kranja se naznanja da se nameravajo prostovoljnim potom prodati zemljišča Karola Windischerja in sicer:

- 1.) Pristava p. št. 292 v drevoredu v Kranju, cenjena 12.000 kron,
- 2.) njive oz. gozd na Kranjskem polju p. št. 574, 767, 861 in 903 cenjene blizu 5000 kron,
- 3.) posestvo na Kucni, vl. št. 42, d. o. Sv. Jošt ali skupno ali posamezno, cenjeno nekaj nad 30.000 kron,
- 4.) gozd v Zg. Besnici p. št. 286 cenjen 338 kron,
- 5.) travnik oz. gozd, vl. št. 276 d. o. Stražišče cenjeno 2500 kron.

Reflektantje se obveščajo. s tem pristavkom, naj sta ijo svoje ponudbe pisмено naslovljene na g. kuratorja dr. Fr. Šemrova v Kranju do

15. julija 1916.

C. kr. okrajna sodnija v Kranju, oddelek. II. dne 6. junija 1916.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najsposobnejša trrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najemna najnižja. Zamena najugodnejša. Ugladjevanje ter popravila strokovno in ceno Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „pofelna“ pri kričačih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše žime.

M. Pakić v Ljubljani. Verzanin svetnikom in poljiša s povzetjem.

Franc Furlan naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo in zaloga štedilnikov se nahaja: 125 Ambrožev trg šte. 9.

AVG. AGNOLA v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Paro barvarstvo ter kemično čiščenje in snaženje oblek. Apretura sukna.

JOS. REICH Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4. Sprejemališče Selenburgova ulica št. 3. Postrežba točna. Solidne cene.

NAJBOLJŠE PERILO lastni izdelek. **C. J. HAMANN** Mestni trg 8. Ljubljana

1729 **Slivovka, tropinovec in Rum** v množinah od 60 l dalje, po nizkih dnevnih cenah se dobi pri trrdki **A. Rušlan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.**

— Kneza Auersperga radioakt. termalne žoplice —

Toplice na Kranjskem Sezija: 1. maja — 1. oktobra.

Termalni basini, termalne separatne kopelji, lužne kopelji. **Indikacija:** Revma protin, nevralgija, (Ischias), ekssudacija, posledice ranitve in zlomljenih kosti. Prospekte daje gratis ravnateljstvo.

Umetniške razglednice v največji izbiri, najlepše izdelane, vojne razglednice, najnovejši posnetki z vseh bojišč, kakor tudi dopisnice ljubavne, lepe ženske glave, cvetice, čestitke, iz narave, šaljive, vojaške itd. itd. ter najboljše do najfinjše vrste od 5—14 kron 100 komadov Pisalni papir 10/10 in 100/100 najboljši priporoča trgovcem in preprodajalcem trrdka 1764

Rud. Polaček, veletrgovina in zaloga razglednic, Zagreb, Jurišičeve ul. 21.

Prva osješka kemična tovarna produktov in barv dobavlja

loščilo za čevlje mast za usnje mast za orožje karbolno kislino karbolineum karbolno apno

in druge predmete za mažo in desinfekcijo v vsaki množini.

1905

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana Prešernova ulica št. 5. Goysserski čevlji za turiste, highlencal čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA 206

Prešernova ulica šte. 3. Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48,500.000— Rezervnega zaklada „ 1,330.000— Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. Poseja na zemljišča in poseleja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/2%, obrestim in proti najmanj 1% oziroma 1/2% odplačevanju na dolg.

Priporočamo specialno **damsko in otroško konfekcijo** zelo solidne trrdke

M. Kristofič-Bučar Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejšo KOSTUME Najnovejša Plašče, jope i Zalne — domače obleke Perile, čepice, športne klobuke in steznike.

BLUZE KRILA Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za neveroženike. Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 202,841.494 ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 30. aprila 1916:

== K 117,139.161 ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa zrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon številka 41

Več posestev na Gorenjskem se proda in sicer:

na Bledu ena vila ter eno posestvo z zemljiščem, v Žirovnici lepo posestvo, pripravno za gostilno, v okolici Brezij gostilna z zemljiščem, pri Bohinjskem jezeru lepa stavbena parcela. Proda se tudi posestvo tik ob železnici, ki je pripravno za industrijsko podjetje, ima nad tri orale prostora za skladiščenje blaga in na razpolago električno moč.

Ponudbe na upravnništvo »Slov. Naroda« pod „posestva 2543/1752“.

Kupujem in prodajam ali v komisijon vzamem samo starinske stvari

in tudi staro zobovje.

Albert Derganc, brivec in starinar, Frančiškanska ulica št. 10, Ljubljana.

Popravila in preobleke točno in cenovno. Najcenejšo

Popravila in preobleke točno in cenovno. Najcenejšo

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporoča tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar Ljubljana Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Krapina - Toplice ozdravijo: Gilt, Revmatizem, Ishias.

(Hrvaško) Pojasnila in prospekti gratis po ravnateljstvu.

Modni salon

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Velika zaloga dunajskih damskih in dekliških

slamnikov.

Popravila točno in najceneje. Zalni klobuki v veliki izbiri.

Nad 50 let obstoječa parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana, Selenburgova ul. 6. Anton Boc se priporoča. Glince, Burska ulica 46. Najnižje cene.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15 priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši. Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna hranilna tekočina, iz katere zajema telo hranilne snovi. Če nima kri dovolj hranilnih snovi, oslabe vsi udje, in tako se potem poraja cela veriga različnih bolezni, ki nam ogrene življenje.

To zlo verigo je treba pretrgati

in to je mogoče doseči le na eni točki: v hranjenju krvi in njenem izboljšanju. Jaz sem po dolgoletnem preiskavanju pisal knjigo, v kateri kažem, kako in na kak način se kri in soki izboljšajo, kako se povzdigne prehranjenje in kako se obvarujemo bolezni ali jih odpravimo.

Popolnoma zastonj!

pošlem vsakemu ta dragoceni spis, kdor le piše ponj. Tudi nudim vsakomur priložnost, da se prepriča, na kak način je to možno, ne da bi le vinarja izdal. A pišite takoj!

Eksped. lekarne pri operi, Budimpešta VI, odd. 456.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, vencji s trakovi in napisji se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi: Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti zimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Svoje častite odjemalce

vljudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik puškar in trgovec z orožjem v Ljubljani.

134

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.